Nr. 6-7. OLAM KATAN. שנה שלישית.

תנאי החתימה.

באוסטריה־אונגריה: לשנה: 10.50 קראָנען, לחצי שנה: 5.25 קראָנען, לרבע שנה: 2.70 קראָנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רו״כ, לחצי שנה: 2 רו״כ, לרבע שנה: 1 רו״כ.

בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פרנק.

החותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה חנם.

דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורס).

מחיר כל נומר 10 קאפ׳, 25 העללער.

בעד חלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פטיט 38 ה׳, 15 ק׳.

עם „הפדגוג" או עם „הנעורים":

באוסטריה־אונגויה: לשנה: 15.50 קראָנען, לחצי שנה: 7.75 קראָנען, לרבע שנה 3.90 קראָנען.

ברוסיה: לשנה: 6 רו״כ, לחצי שנה: 3 רו״כ, לרבע שנה 1.50.

בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 13 מארק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פרנק.

עם „הפדגוג" ו„הנעורים":

באוסטריה־אונגריה: לשנה: 21 קראָנען, לחצי שנה: 10.50 קראָנען, לרבע שנה: 5.25 קראָנען.

ברוסיה: לשנה: 8 רובל, להצי שנה: 4 רובל, לרבע שנה: 2 רובל.

בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 16 שיללינג, ביתר הארצות לשנה: 22 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 20 ־רנק. וכן להצי ולרבע שנה בערך.

קרקוי, יום ד׳, כ״א חשון תרס״ד. גליון ו־ז. Krakau, 11 November (29 October) 1903.

הַצְּבִי *).

אִם לֹא מִקּוֹל שׁוֹפָר
אָזְנַי צָלָלָה,
וּכְהֵד נִבְחַת כְּלָבִים,
שֶׁלֹּא תֶחְדָּלָה?
הַבִּיטָה נָא וּרְאֵה —
שָׁם מִן הַיַּעַר
כַּלְבֵי הַצַּיָּד כְּבָר
עָפִים כַּסַּעַר!
וּבֵין עֵצִים, מַהֵר
כִּמְעוּף הֶעָנָן,

דּוֹהֵר צַיָּד — אֲהָהּ! —
וְלוֹ כְּלֵי זַיִן!
מַהֵר אֵפוֹא וּבְרַח,
אַל תִּתְמַהְמֵהַּ,
פֶּן עוֹד מְעַט תְּאַחֵר,
כִּי מִי יוֹדֵעַ?
עַתָּה הֵרָמְנָה נָא,
קַלּוֹת רַגְלַיִם [1],
וּדְאֶינָה חִישׁ וָקַל
כְּצִפּוֹר שָׁמָיִם.

*) עַל פִּי הַא.

[1] רַגְלַיִם קַלּוֹת.

וְהִנֵּה שׁוֹטֵף וָטָס
בִּמְעוּף הָעַיִט
אַחֲרֵי הַצְּבִי הַנָּס
שָׁם כֶּלֶב צַיִד.
„חַכֵּה לִי, צְבִי, חַכֵּה,
הִנְנִי עָלֶיךָ,

עוֹד שְׁתֵּי טִיסוֹת, שָׁלֹשׁ –
כְּבָר אַשִּׂיגֶךָ".
– אַל כֹּה מַהֵר יְדִידִי, –
הַצְּבִי עָנָהוּ –
אַל נָא תִמְכֹּר צֵידְךָ,
שֶׁלֹּא צַדְתָּהוּ.

הִנֵּה חָרִיץ עָמֹק,
עָלָיו אֶקְפֹּצָה;
עֲבֹר אֵפוֹא אַחֲרַי,
אִם אַךְ תִּתְקַפְּצָה;

אַךְ שׁוּר, חָרִיץ רָחָב
לִקְפִיצָתֶךָ;
וְאִם קַטָּן אַתָּה –
שְׁמֹר עַצְמוֹתֶיךָ!

שְׁמוּאֵל בֶּן־צִיּוֹן.

דָּוִד.

חִזָּיוֹן מִתְּקוּפַת כִּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ בִּשְׁנֵים עָשָׂר מַחֲזוֹת.

הַנְּפָשׁוֹת:

דָּוִד, אֲבִישַׁי, יִגְאָל, יוֹאֵל
אַמְנוֹן, אֲחִיעֶזֶר, גַּעַל } נְעָרִים רוֹעִים מִבֵּית־לָחֶם.
רָחֵל, נָעֳמִי וַאֲבִישַׁג – נְעָרוֹת רוֹעוֹת מִבֵּית־לָחֶם.
גְּבַרְיָהוּ – אִישׁ צָבָא זָקֵן, בַּעַל רֶגֶל אֶחָת.
יִשַׁי, תִּרְשָׁע – בּוֹקְרִים מִבֵּית־לָחֶם.

שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ.
אַבְנֵר – רֹאשׁ שָׂרֵי הַצָּבָא.
אֱלִיאָב, בֶּן יִשַׁי – רֹאשׁ הַמִּשְׁמָרָה.
גָּלְיַת – עֲנָק פְּלִשְׁתִּי.

רוֹעִים, אַנְשֵׁי צָבָא, שָׂרֵי הַצָּבָא, אַנְשֵׁי בֵּית־לֶחֶם, וְעוֹד נְעָרִים־רוֹעִים וּנְעָרוֹת־רוֹעוֹת.

מַחֲזֶה רִאשׁוֹן.

(מְקוֹם הַמַּחֲזֶה: גִּבְעָה בְּקִרְבַת בֵּית לָחֶם. עֶדְרֵי צֹאן רוֹעִים בְּמוֹרַד הַגִּבְעָה. הַנְּעָרִים הָרוֹעִים יוֹשְׁבִים עַל רֹאשׁ הַגִּבְעָה. אֲחָדִים מֵהֶם מְחַלְּלִים בַּחֲלִילִים וַאֲחָדִים מִתְלַמְּדִים לִירוֹת בְּקֶשֶׁת אֶל פֶּסֶל פְּלִשְׁתִּי, אֲשֶׁר הֵקִימוּ לָהֶם לְמַטָּרָה. גְּבַרְיָהוּ יוֹשֵׁב עַל אֶבֶן גְּדוֹלָה וּמִתְבּוֹנֵן אֲלֵיהֶם).

אֲבִישַׁי, יִגְאָל, יוֹאֵל, אַמְנוֹן, אֲחִיעֶזֶר, גַּעַל, וְעוֹד רוֹעִים.

אֲבִישַׁי: אֲנִי אוֹרֶה אֶל קְצֵה אַף הַפְּלִשְׁתִּי. רְאוּ! (מְכוֹנֵן וּמוֹרֶה).

יִגְאָל: הֶחֱטֵאתָ הַמַּטָּרָה. אֵין זֹאת, כִּי לֹא הֵיטַבְתָּ לְכוֹנֵן.

אֲבִישַׁי: יָדִי רָעֲדָה מְעַט. הָבָה אֲנַסֶּה עוֹד הַפָּעַם. (מוֹרֶה שֵׁנִית).

יִגְאָל: הֵידָד! הַפַּעַם מָצָאתָ! הַחֵץ פָּגַע יָשָׁר בִּקְצֵה הָאַף וַיְפַלְּחֵהוּ.

אֲבִישַׁי: אִם כֵּן אֲנַסֶּה נָא עוֹד הַפָּעַם.

יִגְאָל: לֹא. רַבִּים הַנְּעָרִים, אֲשֶׁר לֹא יָרוּ עוֹד הַיּוֹם. הִנֵּה יוֹאֵל; הוּא גָּדוֹל מִכֻּלָּנוּ — הוּא יִירֶה.

יוֹאֵל: אֲנִי אוֹרֶה בָּעַיִן הַשְּׂמָאלִית שֶׁל הַפְּלִשְׁתִּי. (מוֹרֶה, וְשׁוֹאֵל) וּמָה?

יִגְאָל: הֶחֱטֵאתָ. הַחֵץ בָּא בְּגֶזַע הָעֵץ, אֲשֶׁר מֵאֲחוֹרֵי הַפְּלִשְׁתִּי.

יוֹאֵל: אִם כֵּן אֲנַסֶּה שֵׁנִית. (מוֹרֶה שֵׁנִית; וְשׁוֹאֵל) וְעַתָּה?

יִגְאָל: הֶחֱטֵאתָ גַּם הַפַּעַם. הַחֵץ בָּא בַּגַּבָּה אֲשֶׁר מִמַּעַל לָעַיִן הַשְּׂמָאלִית. מַה זֶּה הָיָה לְךָ הַיּוֹם? אַתָּה מֵרִים אֶת הַקֶּשֶׁת יוֹתֵר מִדַּי.

יוֹאֵל: אִם כֵּן אֲנַסֶּה עוֹד הַפַּעַם; יַעֲבֹר עָלַי מָה וַאֲנִי אֶמְצָא אֶת הַמַּטָּרָה. (מוֹרֶה).

יִגְאָל: הֵידָד! הַפַּעַם מָצָאתָ. אַמְנוֹן, גֶּשׁ הֵנָּה וִירֵה!

אַמְנוֹן: אֵינֶנִּי יָכוֹל. אֲחִיעֶזֶר וְגַעַל מְחַלְּלִים בְּקִרְבָתֵנוּ בַּחֲלִילִים וּמַפְרִיעִים אוֹתָנוּ לְכוֹנֵן אֶת הַקֶּשֶׁת כָּרָאוּי.

יִגְאָל: אִם כֵּן אֲבַקֵּשׁ, כִּי יֶחְדְּלוּ לְחַלֵּל. (קוֹרֵא אֶל אֲחִיעֶזֶר וְגַעַל). הוֹי, חִדְלוּ לְחַלֵּל! בֹּאוּ הֵנָּה וִירִיתֶם גַּם אַתֶּם.

אֲחִיעֶזֶר (מַנִּיחַ אֶת הֶחָלִיל וְרָץ אֶל יִגְאָל): הִנְנִי גַּם אָנִי! (גַּעַל מוֹסִיף לְחַלֵּל).

יִגְאָל (קוֹרֵא): גַּעַל, חֲדַל נָא!

גַּעַל (בְּכַעַס): אֲנִי לֹא אֶחְדַּל. מִי שָׂמְךָ לְשַׂר כִּי תְצַוֶּה עָלָי? אֲנִי אוֹסִיף לְחַלֵּל, כִּי כֵן חָפַצְתִּי; וְאַתֶּם עֲשׂוּ אֵת אֲשֶׁר חֲפַצְתֶּם אַתֶּם.

אֲחִיעֶזֶר: אִם כֵּן הָבָה נְחַלֵּל גַּם אֲנַחְנוּ בַּחֲלִילִים.

יִגְאָל: לֹא. כִּי שִׁיר נָשִׁירָה. יוֹאֵל, הָחֵל!

יוֹאֵל (מְשׁוֹרֵר):

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
צֹאן וְעִזִּים שַׁאֲנָן תִּרְעֶינָה.

אֲבִישַׁי:

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
חַיְתוֹ טֶרֶף מִמְּעָרוֹתֵיהֶן תֵּצֶאנָה.

אַמְנוֹן:

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
הַצֹּאן בְּפַחַד „מֶה־מֶה!" תִּגְעֶינָה.

אֲחִיעֶזֶר:

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
יְדֵי נְעָרִים־רוֹעִים לֹא תִרְפֶּינָה.

יִגְאָל:

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
כְּפִיר־אֲרִי כְּשַׁסַּע גְּדִי יְדֵי רוֹעִים תְּשַׁסַּעְנָה.

גְּבַרְיָהוּ (מוֹחֵא כַף): הֵידָד, נְעָרִים! וַאֲנִי יוֹדֵעַ עוֹד חָרוּז אֶחָד.

יִגְאָל: שִׁירָה, זָקֵן!

גְּבַרְיָהוּ:

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
יְדֵי נְעָרִים רוֹעִים לַמַּטָּרָה תִּקְלַעְנָה.

(קוֹרֵא: פִּיף, פַּף! וְשׂוֹחֵק)

הַנְּעָרִים: הֵידָד, זָקֵן! יְחִי גְבַרְיָהוּ!

יִגְאָל: (אֶל גַּעַל הָעוֹמֵד עוֹד מֵרָחוֹק) וְאַתָּה, גַּעַל, הֲיוֹדֵעַ גַּם אַתָּה חָרוּז?

גַּעַל (בְּבוּז): אֲנִי אֵינֶנִּי אוֹהֵב לָשִׁיר שִׁירִים עִבְרִים. (בְּגָאוֹן) בְּבֵית אָבִי מְדַבְּרִים אַשְׁדּוֹדִית, וַאֲחוֹתִי בְּשׁוּבָהּ מֵאַשְׁדּוֹד לִמְּדַתְנִי לָשִׁיר אֶת הַשִּׁירִים אֲשֶׁר יָשִׁירוּ שָׁם הַכֹּהֲנִים לְעַשְׁתֹּרֶת.

יִגְאָל: אֵיכָכָה לֹא תֵבוֹשׁ בֶּן־בְּלִיַּעַל, לְדַבֵּר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵינוּ? הַאֻמְנָם בֶּן אִישׁ יִשְׂרָאֵל אַתָּה, נַעַר?

גַּעַל: בּוֹשׁ אַתָּה! הִנֵּה הַפְּלִשְׁתִּים בָּאוּ, עוֹד מְעַט וְכָבְשׁוּ אֶת כָּל הָאָרֶץ וּמָכְרוּ אֶתְכֶם לַעֲבָדִים, וַאֲנִי אֶהְיֶה לִפְלִשְׁתִּי. (בְּבוּז) הַפְּלִשְׁתִּים הֵם עַם סוֹחֲרִים וְשׂוֹנְאִים הֵם אֶת מִרְעֵה הַצֹּאן.

גְּבַרְיָהוּ (אֶל יִגְאָל): בֶּן מִי זֶה הַנַּעַר?

יִגְאָל: בֶּן תִּרְשַׁע „הַפְּלִשְׁתִּי" מִבֵּית־לֶחֶם, כַּאֲשֶׁר יִקְרְאוּ לוֹ בְּעִירֵנוּ.

גְּבַרְיָהוּ: אֵין פֶּלֶא אֵפוֹא; כְּאָב כִּבְנוֹ חֶבֶר עֲבָדִים הֵמָּה. אָבִיו נִרְצַע בַּמַּרְצֵעַ וְאִמּוֹ הֶעֱבִירָה אֶת בְּנָהּ הַבְּכוֹר לַמֹּלֶךְ.

גַּעַל: דֹּם, זָקֵן. חַכֵּה עוֹד מְעַט וְקָצְצוּ הַפְּלִשְׁתִּים גַּם אֶת רַגְלְךָ הַיְמָנִית.

גְּבַרְיָהוּ: הוֹ, אַל תָּעֵז פָּנִים נֶגְדִּי, בֶּן נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת!

גַּעַל: דֹּם, אָמַרְתִּי לְךָ; וְאִם לֹא וִידַעְתָּ אֶת שׁוֹטִי. (מֵנִיף אֶת שׁוֹטוֹ וְרָץ לִקְרַאת הַזָּקֵן לְהַכּוֹתוֹ. הַנְּעָרִים רָצִים לִקְרָאתוֹ וְהוֹדְפִים אוֹתוֹ הָלְאָה).

מַחֲזֶה שֵׁנִי.

(מֵעֵבֶר הַסְּלָעִים נִשְׁמָע קוֹל מְשׁוֹרֵר: „עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה". בְּעוֹד רְגָעִים אֲחָדִים נִרְאֶה דָּוִד מְטַפֵּס עַל הַסְּלָעִים וְעוֹלֶה עַל רֹאשׁ הַגִּבְעָה).

הַקּוֹדְמִים, דָּוִד.

הַנְּעָרִים (בְּקוֹל שִׂמְחָה): הוֹ, הוֹ, הִנֵּה גַּם דָּוִד!

דָּוִד: שָׁלוֹם, אַחַי, וּמַה שְּׁלוֹם הַצֹּאן? לָמָּה זֶה וְעַל מַה זֶּה תָּרִיבוּ פֹה?

גַּבְרְיָהוּ: שָׁלוֹם, בֶּן־יִשַׁי; הַכֶּלֶב הַצָּעִיר הַזֶּה אָמַר לְהִתְנַפֵּל עָלַי בְּשׁוֹטוֹ (מוֹרֶה בְּאֶצְבָּעוֹ עַל גַּעַל).

דָּוִד: מָה? הֲגַם פְּנֵי גִּבּוֹר זָקֵן כִּגְבַרְיָהוּ לֹא תֶהְדַּר, גַּעַל?

גַּעַל: כִּי כֹה חָפַצְתִּי.

דָּוִד: בְּאָשְׁרְךָ, כִּי אֵחַרְתִּי מְעַט לָבֹא, נַעַר רָע. וְעַתָּה לֵךְ לְךָ מִזֶּה כְּרֶגַע, כִּי מֵהַיּוֹם וָהָלְאָה לֹא תוֹסִיף עוֹד לִרְעוֹת עִמָּנוּ יָחַד.

גַּעַל: טוֹב. הִנְנִי הוֹלֵךְ מִזֶּה. אֲבָל חַכּוּ נָא עוֹד מְעַט וִידַעְתֶּם אֶת נִקְמָתִי. עַתָּה לֹא תִנָּצְלוּ עוֹד מִידֵי הַפְּלִשְׁתִּים. עַתָּה בָּא גַם גָּלְיַת. (הוֹלֵךְ בְּכַעַס).

הַנְּעָרִים: הָלְאָה, בּוֹגֵד! הָלְאָה, פְּלִשְׁתִּי!

מַחֲזֶה שְׁלִישִׁי.

יִגְאָל: טוֹב, כִּי גֵרַשְׁנוּ אֶת הַבּוֹגֵד הַזֶּה מִקִּרְבֵּנוּ. שִׂנְאַת־מָוֶת אֶשְׂנָאֵהוּ. אָמְנָם, לְדַאֲבוֹנֵנוּ, רַב עַתָּה מִסְפַּר בְּנֵי מֶמֶר כָּאֵלֶּה בְּתוֹכֵנוּ, הַשְּׂמֵחִים לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּים הַבָּאִים לְאַרְצֵנוּ, וּמְחַכִּים לְשִׁבְרֵנוּ.

דָּוִד: אַל תִּירָאוּ, אַחַי! עוֹד לֹא תַמּוּ הַגִּבּוֹרִים בְּעַמֵּנוּ, וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יַעַזְבֵנוּ.

יִגְאָל: מַדּוּעַ זֶה אֵחַרְתָּ כֹּה לָשׁוּב? מֶה עָשִׂיתָ כָּל הַיּוֹם בְּבֵית־לָחֶם? וּמַה הַחֲדָשׁוֹת מִשְּׂדֵה הַמִּלְחָמָה?

דָּוִד: שְׁמוּעוֹת מַחֲרִידוֹת מְאֹד: הַפְּלִשְׁתִּים נָטְשׁוּ בָּאָרֶץ וַיָּבֹזּוּ אֶת כָּל הַשָּׂדוֹת וַיְשַׁסּוּ אֶת כָּל הַגֳּרָנוֹת וְהַכְּרָמִים. מִסְפָּרָם רַב מְאֹד, וּמִסְפָּרֵנוּ אָנוּ קָטָן לְעֻמָּתָם. וְעַל כָּל אֵלֶּה הִפִּיל גָּלְיַת מִגַּת אֶת מוֹרָאוֹ עַל כָּל אֲנָשֵׁינוּ וַיֵּרַךְ לִבָּם. וְגָלְיַת הוּא עֲנָק גָּבְהוֹ שֵׁשׁ אַמּוֹת וָזָרֶת, וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל רֹאשׁוֹ וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ; וּמִשְׁקַל הַשִּׁרְיוֹן חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת; וּמִצְחַת נְחֹשֶׁת עַל רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתֵפָיו; וְעֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים וְלַהֶבֶת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁקָלִים בַּרְזֶל. וְיוֹם יוֹם הוּא יוֹצֵא מִמַּעַרְכוֹת הַפְּלִשְׁתִּים וּמְחָרֵף אֶת שֵׁם הָאֱלֹהִים וְאֶת מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הוּא אוֹבֵד עֵצוֹת. כְּבָר צִוָּה לְהוֹדִיעַ לְכָל חֵיל הַצָּבָא, כִּי הָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת הַפְּלִשְׁתִּי הַגֵּאֶה הַזֶּה — יַעַשְׁרֶנּוּ הַמֶּלֶךְ עֹשֶׁר גָּדוֹל, גַּם אֶת בִּתּוֹ יִתֶּן לוֹ לְאִשָּׁה וְאֶת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חָפְשִׁי בְּיִשְׂרָאֵל; אַךְ אֵין אִישׁ אֲשֶׁר יְמַלְאֶנּוּ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת זֹאת; כֵּן נָפַל פַּחַד הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל עַל כָּל הָעָם. וְיוֹם יוֹם בָּאִים רָצִים מִשְּׂדֵה הַמִּלְחָמָה לְבֵית־לֶחֶם וּלְהֶעָרִים אֲשֶׁר מִסָּבִיב לֶאֱסֹף גְּדוּדֵי צָבָא חֲדָשִׁים. אָבִי כְּבָר שָׁלַח אֶת אַחַי הַגְּדוֹלִים אֶל שְׂדֵה הַמִּלְחָמָה, וְהַיּוֹם שָׁלַח גַּם אֶת אַרְבַּעַת אַחַי הַנּוֹתָרִים וָאִוָּתֵר אַךְ אֲנִי לְבַדִּי. נוֹרָא הַמַּצָּב, אַחַי, וּמִי יוֹדֵעַ מַה תִּהְיֶה אַחֲרִיתֵנוּ.

הַנְּעָרִים: אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל! הֲכָלָה אַתָּה עוֹשֶׂה לְעַמֵּנוּ?!

גַּבְרְיָהוּ: הוֹ, מִי יִתֶּן לָנוּ עַתָּה אֶת שִׁמְשׁוֹן הַשּׁוֹפֵט. אָבִי הָיָה זָקֵן כָּמוֹנִי הַיּוֹם, וְהוּא יָדַע אוֹתוֹ וְדִבֶּר אִתּוֹ פָּנִים אֶל פָּנִים.

יִגְאָל (חוֹשֵׁב): עֲצָתִי הִיא, כִּי אִם יַעַבְרוּ עוֹד יָמִים אֲחָדִים וְחֵיל צְבָאֵנוּ לֹא יַכֶּה אֶת הַפְּלִשְׁתִּים, וְהָלַכְנוּ גַּם אֲנַחְנוּ אֶל צְבָא הַמִּלְחָמָה. (בְּחֹם) כֵּן, כֻּלָּנוּ נֵלֵךְ, בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ. אִישׁ לֹא יִשָּׁאֵר בַּבָּיִת.

גַּבְרְיָהוּ: (נוֹשֵׁק אֶת יִגְאָל עַל מִצְחוֹ) הֶחֱיִיתַנִי, בְּנִי, כִּדְבָרֶיךָ. רוֹאֶה אָנֹכִי כִּי רוּחַ הַשּׁוֹפֵט הַגָּדוֹל חַי בְּקֶרֶב נַעֲרֵי בֵּית־לָחֶם. כֵּן, בְּנִי, כֻּלָּנוּ נֵלֵךְ, וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ. בֶּן מֵאָה שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם, קְצוּץ רֶגֶל וְנָגֻעַ וְעָיֵף מִן הַמִּלְחָמוֹת הָרַבּוֹת, אֲשֶׁר נִלְחַמְתִּי בִּימֵי חַיָּי; אֲבָל עוֹד טֶרֶם שָׁכַחְתִּי לִמְשֹׁךְ בַּקֶּשֶׁת. גַּם אֲנִי אֵלֵךְ עִמָּכֶם, בָּנַי, וְאִם קָצוֹר תִּקְצַר יָדִי לְהוֹשִׁיעַ אֶת עַמִּי — תָּמֹת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים, כְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט הַגָּדוֹל.

דָּוִד: עֲצָתְךָ טוֹבָה מְאֹד, יִגְאָל. אֲבָל לָמָּה זֶה נֵשֵׁב וּנְחַכֶּה עוֹד יָמִים אֲחָדִים? מִי יוֹדֵעַ אִם נוּכַל עוֹד הוֹשִׁיעַ אָז, וְאִם לֹא נְאַחֵר הַמּוֹעֵד. הִנֵּה אָבִי שְׁלָחַנִי לִרְאוֹת אֶת שְׁלוֹם אַחַי — לְכוּ נָא אֵפוֹא עִמָּדִי. הֲלֹא נַעֲרֵי בֵּית־לֶחֶם מַפְלִיאִים לִמְשֹׁךְ בַּקֶּשֶׁת וּלְקַלֵּעַ בַּקֶּלַע. לְכוּ וְנֵלְכָה, אַחִים, וְהָיָה אִם אֵין אִישׁ אֲשֶׁר יוּכַל לְהַכּוֹת אֶת גָּלְיַת, נִתְגָּר מִלְחָמָה עִם חֵיל הַפְּלִשְׁתִּים וְנַכֵּם עַד חָרְמָה.

אֲחִיעֶזֶר: אֲבָל עַל מִי נַעֲזֹב אֶת הַצֹּאן? הֲלֹא זֶה כָּל הוֹן אֲבוֹתֵינוּ; הֲיִהְיוּ לְטֶ...

אַמְנוֹן: (מַשְׁסִּעוֹ בִּדְבָרָיו) מַה לָּנוּ צֹאן, מַה לָּנוּ הוֹן בָּעֵת הַזֹּאת?

יוֹאֵל: לֹא מֵחָכְמָה דִּבַּרְתָּ זֹאת, אַמְנוֹן; כִּי מַה יֹּאמְרוּ הוֹרֵינוּ?

אַמְנוֹן: אֲבָל אִם נָשׁוּב הַבַּיְתָה עִם הַצֹּאן לֹא יִתְּנוּנוּ הוֹרֵינוּ לָלֶכֶת, בְּאָמְרָם כִּי קְטַנִּים עוֹדֶנּוּ וְלֹא נִסְכֹּן לַמִּלְחָמָה. כֵּן, עָלֵינוּ לָלֶכֶת מִזֶּה בְּטֶרֶם רָאִינוּ אֶת פְּנֵיהֶם וְיַעֲבֹר עָלֵינוּ מָה!

יוֹאֵל: אִם כֵּן נֵלֵךְ הַיּוֹם וְנַעֲזֹב אֶת הַצֹּאן עַל יְדֵי גַבְרְיָהוּ, כִּי זָקֵן הוּא וְכָבֵד הַדָּבָר מִמֶּנּוּ לָלֶכֶת עוֹד לַמִּלְחָמָה.

גְּבַרְיָהוּ: לֹא כֵן, בָּנַי, כִּי גַּם אֲנִי אֵלֵךְ עִמָּכֶם. לְעֵת כָּזֹאת לֹא אֶשְׁקֹט; אֶת נֶטֶף דָּמִי הָאַחֲרוֹן אַקְרִיב לְעַמִּי וּלְאַרְצִי!

אֲחִיעֶזֶר: אִם כֵּן מַה נַּעֲשֶׂה? (מַבִּיט סָבִיב בִּמְבוּכָה) הִנֵּה נַעֲרוֹת בֵּית־לֶחֶם בָּאוֹת עִם עֶדְרֵיהֶן.

מַחֲזֶה רְבִיעִי.

הַקּוֹדְמִים, רָחֵל נָעֳמִי, אֲבִישַׁג, הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי עֶדְרֵיהֶן.

הַנְּעָרוֹת הוֹלְכוֹת וְקְרֵבוֹת וְשָׁרוֹת, וּבִידֵיהֶן זֵרֵי שׁוֹשַׁנִּים וּפְרָחִים.

רָחֵל (מְשׁוֹרֶרֶת):

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
שׁוֹשַׁנּוֹת הֶהָרִים מַה גָּאֹה תִּתְגָּאֶינָה.

נָעֳמִי:

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
הַנְּעָרוֹת הַיָּפוֹת לָשׂוּחַ תֵּצֶאנָה.

אֲבִישַׁג:

עַל הֶהָרִים בִּיהוּדָה,
זוּ הָאָרֶץ הַחֲמוּדָה,
זֵרֵי פִּרְחֵי חֶמֶד יְדֵיהֶן תַּעֲשֶׂינָה.

הַנְּעָרוֹת: יְיָ עִמָּכֶם, הָרוֹעִים!

הַנְּעָרִים: יְבָרֶכְכֶן יְיָ, אַחְיוֹתֵנוּ!

גְּבַרְיָהוּ (אֶל הַנְּעָרוֹת): הֲכֹה מַהֵר תָּשֹׁבְנָה, בְּנוֹתַי, הָעִירָה.

רָחֵל: כֵּן, אֲדֹנִי.

דָּוִד: וּמַדּוּעַ זֶה תְּמַהֵרְנָה כָּכָה? הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל, לֹא עֵת הֵאָסֵף הַמִּקְנֶה.

נָעֳמִי: שָׁמַעְנוּ אוֹמְרִים, כִּי גְדוּדֵי הַפְּלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בִסְבִיבוֹתֵינוּ לִשְׁלֹל שָׁלָל, וַנִּירָא מְאֹד לַעֲדָרֵינוּ. וּלְמָתַי תֹּאמְרוּ אַתֶּם לָשׁוּב הָעִירָה?

דָּוִד (חוֹשֵׁב רְגָעִים אֲחָדִים): אֲנַחְנוּ לֹא נָשׁוּב הַבָּיְתָה.

אֲבִישַׁג: אֵין זֹאת כִּי גִלִּיתֶם מִרְבַּץ אֲרִי, וַתֹּאמְרוּ לֶאֱרֹב לוֹ הַלָּיְלָה.

גְּבַרְיָהוּ: הַפְּלִשְׁתִּים רָעִים מֵאֲרָיוֹת וּנְמֵרִים.

הַנְּעָרוֹת: מָה?! הֲגַם אַתֶּם תֹּאמְרוּ לָלֶכֶת אֶל שְׂדֵה הַמַּעֲרָכָה? וְעַל מִי תַּעַזְבוּ אֶת הַצֹּאן?

דָּוִד: גַּם אֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע עוֹד מַה נַּעֲשֶׂה לַצֹּאן.

רָחֵל: שְׁמָעוּנִי נָא אַחַי, לְכוּ אֶל עֵמֶק הָאֵלָה, וַאֲנַחְנוּ נִרְעֶה גַּם אֶת עֶדְרֵיכֶם. (פּוֹנָה אֶל נָעֳמִי וַאֲבִישַׁג) וְאַתֶּן, אֲחָיוֹתַי, הֲלֹא תִרְעֶינָה עִמִּי גַּם אַתֶּן אֶת צֹאנָם.

נָעֳמִי וַאֲבִישַׁג: בְּכָל חֵפֶץ לְבָבֵנוּ. כָּל קָרְבָּן לֹא יֵיקַר בְּעֵינֵינוּ בְּעַד עַמֵּנוּ וְאַרְצֵנוּ.

גְּבַרְיָהוּ: הֵידָד! כֵּן הָיוּ נַעֲרוֹת יִשְׂרָאֵל גַּם לְפָנִים.

הַנְּעָרִים: הֵידָד! תְּחִי בֵּית־לֶחֶם וְנַעֲרוֹתֶיהָ!

הַנְּעָרוֹת: וִיחִיוּ גַּם נַעֲרֵי בֵּית־לֶחֶם הַגִּבּוֹרִים!

יִגְאָל: וְעַתָּה, נְעָרִים, חוּשׁוּ וּקְחוּ אִישׁ אִישׁ קַשְׁתּוֹ, אוֹ קַלְעוֹ וְאֶת יַלְקוּטֵי הָאֲבָנִים וְהַחִצִּים וְנֵלֵכָה. לֹא עֵת עַתָּה לְדַבֵּר.

יוֹאֵל: עַתָּה נִבְחֲרָה לָנוּ רֹאשׁ אֲשֶׁר יֵלֵךְ לְפָנֵינוּ וְיוֹרֵנוּ אֶת אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה.

יִגְאָל: גְּבַרְיָהוּ יִהְיֶה לָנוּ לְרֹאשׁ, כִּי אִישׁ מִלְחָמָה הוּא מִנְּעוּרָיו.

גְּבַרְיָהוּ: לֹא, בָּנַי, אֲנִי זָקֵן וְחַלָּשׁ, וְלֹא אֶסְכֹּן עוֹד לִהְיוֹת מְפַקֵּד. בְּרוּ לָכֶם אֶחָד מֵחַבְרֵיכֶם, אִישׁ צָעִיר וְגִבּוֹר וַאֲנִי אֵלֵךְ לְאִטִּי מֵאַחֲרֵיכֶם. אַךְ אִם בְּקוֹלִי אַתֶּם שׁוֹמְעִים, בַּחֲרוּ לָכֶם אֶת דָּוִד זֶה הוּא, נַעַר נִפְלָא גַּם בְּכֹחַ, גַּם בְּחָכְמָה, וְרֹאשׁ הַקַּלָּעִים בְּנַעֲרֵי בֵית־לָחֶם.

הַנְּעָרִים: יְחִי דָּוִד הָרֹאשׁ!

הַנְּעָרוֹת: יְחִי הַגִּבּוֹר הַצָּעִיר!

כֻּלָּם יַחַד: הֵידָד! הֵידָד!

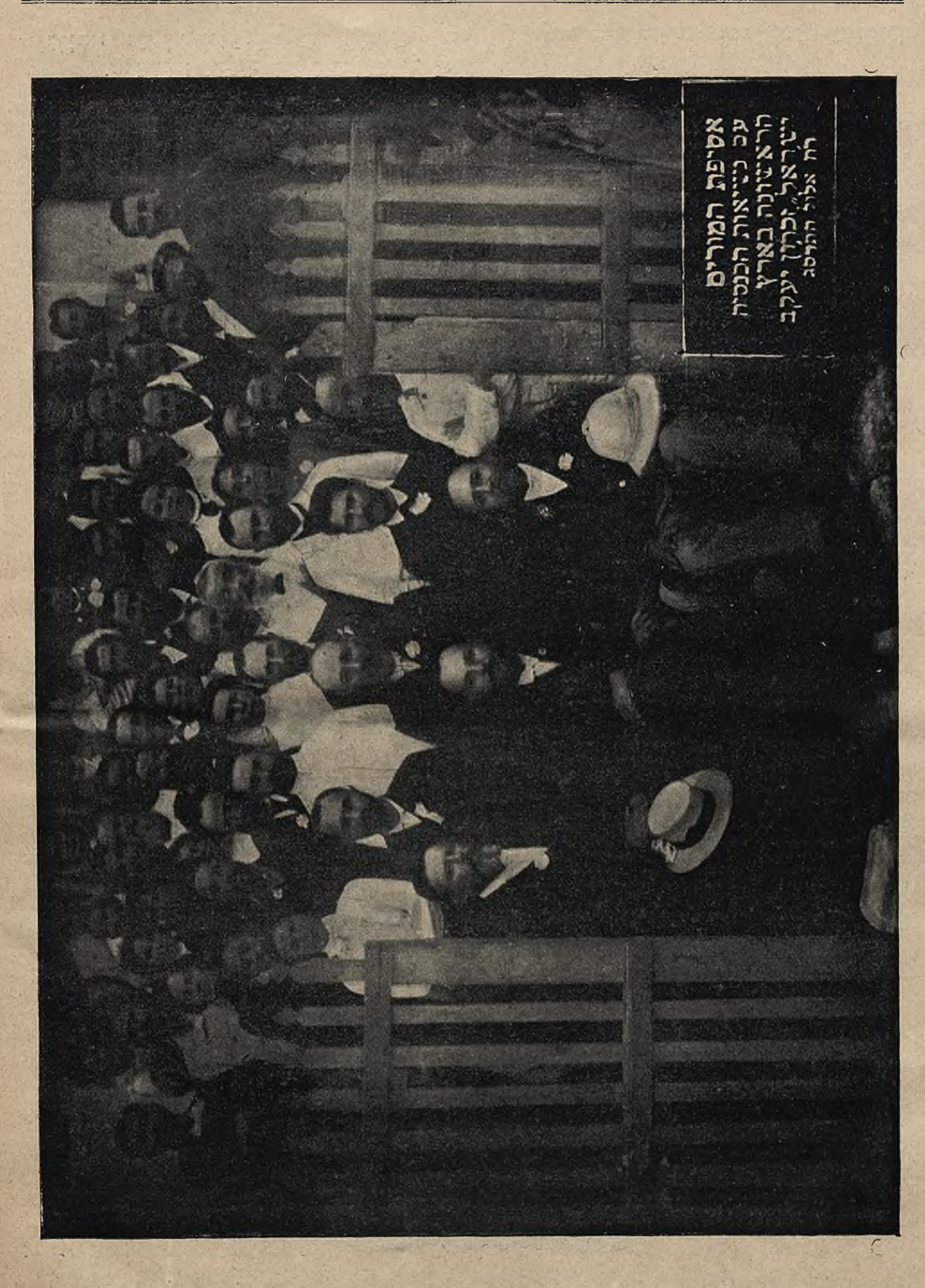
דָּוִד: (מְפַקֵּד) הִכּוֹנוּ! (הַנְּעָרִים רָצִים בְּחִפָּזוֹן וּמִזְדַּיְּנִים בִּקְשָׁתוֹת וּקְלָעִים וְיַלְקוּטֵי אֲבָנִים וְחִצִּים). עִמְדוּ בַּשּׁוּרוֹת! (הַנְּעָרִים מִתְיַצְּבִים חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה בַּמַּעֲרָכָה) קָדִימָה! (הַנְּעָרִים הוֹלְכִים בְּסֵדֶר אַנְשֵׁי צָבָא. בְּרֹאשׁ כָּל עֲשָׂרָה הוֹלְכִים שָׂרֵי הָעֲשָׂרוֹת: יִגְאָל, יוֹאֵל, אֲבִישַׁי, אַמְנוֹן וַאֲחִיעֶזֶר. בְּרֹאשׁ הַגְּדוּד הוֹלֵךְ דָּוִד מְזֻיָּן בְּקֶשֶׁת וּבְקֶלַע וּבְיָדוֹ דֶּגֶל יְהוּדָה, וְנַעַר נוֹשֵׂא כֵלָיו הוֹלֵךְ אַחֲרָם.)

הַנְּעָרוֹת: (מוֹחֲאוֹת כַּף וְזוֹרְקוֹת עֲלֵיהֶם פְּרָחִים) לְכוּ לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵלֵךְ לִפְנֵיכֶם.

(עוֹד יָבֹא).

י. מ. זַלְקִינְד.

אסיפת המורים
עכ ני׳׳יאות הכנסיה
הרא׳׳שונה בארץ
יי׳׳שראל „זכרון יעקב
ר״ח אלול התרסג

בְּעוֹלַם הַדִּמְיוֹן.

(מַעֲשֶׂה לִילָדִים.)

(הֶמְשֵׁךְ).

ז.

וַיִּשְׁמַע הַקְּנַדִּם אֶת הַסִּפּוּר, וַיֹּאמֶר אֶל שַׁמּוּעַ: נִפְלָא, שַׁמּוּעַ, סִפּוּרְךָ מְאֹד; וְיוֹתֵר מִכָּל הַדְּבָרִים נִפְלָא קִיר הַמַּרְתֵּף, אֲשֶׁר תַּחַת רִצְפַּת בֵּית הַקּוֹסֵם בִּפְתוֹרָה: הָעוֹבֵר בְּעַד הַקִּיר הַהוּא יֵהָפֵךְ מִגֶּבֶר לְיֶלֶד? הַפְלֵא וָפֶלֶא! מִי יִתֵּן וְהָיִיתִי אָנֹכִי שָׁם, כִּי עַתָּה נִסִּיתִי לַעֲבֹר בְּעַד הַקִּיר הַהוּא וְלִרְאוֹת לְמָה אֶהָפֵךְ אָנֹכִי. הֵן הַגְּבָרִים יֵהָפְכוּ שָׁם לִילָדִים, וּלְמָה יֵהָפְכוּ הַיְלָדִים? אוּלַי יֵהָפְכוּ הַיְלָדִים לְצִפֳּרִים! הֶאָח, שַׁמּוּעַ הַקָּטָן! מִי יִתְּנֵנוּ הַיּוֹם לַעֲבֹר שָׁם אֲנִי וְאַתָּה וְגַם כָּל חֲבֵרֵינוּ יַחַד, וְהָיִינוּ כֻּלָּנוּ צִפֳּרִים. הֵן טוֹב מְאֹד לִהְיוֹת צִפֳּרִים: הַצִּפֳּרִים לֹא יָדְעוּ עָמָל, דְּרוֹר לָהֶן מִן הַחֶדֶר, תְּעוֹפֶפְנָה מֵעֵץ אֶל עֵץ וּמִיַּעַר אֶל יַעַר, תְּעוֹפֶפְנָה הַצִּפֳּרִים בַּשָּׂדוֹת וּבַגַּנִּים וּבֶעָרִים וּבַיְּעָרִים, תָּבֹאנָה בְּעֹמֶק מַעֲבֵה הַיַּעַר וּתְעוֹפֶפְנָה מֵעַל רָאשֵׁי כָּל הַשּׁוֹדְדִים הַמַּרְגִּיזִים אֶרֶץ וְהַנּוֹשְׂאִים מַאֲכָלוֹת חַדּוֹת, תְּעוֹפֶפְנָה וְלֹא תִירֶאנָה. וְגַם בְּהִתְנַפֵּל הַשּׁוֹדְדִים עַל עוֹבְרֵי דֶרֶךְ בְּעֶבְרַת רֶצַח לְהַכּוֹתָם נֶפֶשׁ, תַּעֲמֹדְנָה הַצִּפֳּרִים עַל רָאשֵׁי הָעֵצִים וְתַבֵּטְנָה וְלֹא תִירֶאנָה. גַּם בִּהְיוֹת מִלְחָמָה בֵּין שְׁנֵי גוֹיִם עֲצוּמִים, וַחֲרָבוֹת תְּשַׁקְשֵׁקְנָה, וַחֲנִיתוֹת תְּצַלְצֵלְנָה, וְחֵיל גִּבּוֹרִים מָרֵי נֶפֶשׁ דּוֹקְרִים בְּחֵמָה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ—גַּם אָז תְּעוֹפֶפְנָה הַצִּפֳּרִים מֵעַל רָאשֵׁי הַמִּתְרַגְּזִים וּמְנוּחַת שָׁלוֹם בִּלְבָבָן, תַּבֵּטְנָה וְתִרְאֶינָה וְלֹא תִירֶאנָה. וְעַל רֹאשׁ כָּל מִגְדָּל גָּבֹהַּ וְעַל רֹאשׁ כָּל חוֹמָה בְצוּרָה תַּעֲמֹדְנָה הַצִּפֳּרִים וְתַבֵּטְנָה מִמָּרוֹם עַל כָּל זוֹחֲלֵי אָרֶץ, תְּשַׂחֵקְנָה לְסוּס וּלְרוֹכְבוֹ, תְּשַׂחֵקְנָה לֶעָרִים הַגְּבֹהוֹת וּבְצוּרוֹת בַּשָּׁמָיִם. בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם תִּסְתַּתֵּרְנָה הַצִּפֳּרִים בְּקִנֵּיהֶן; וּכְהִטַּהֵר פְּנֵי שְׁחָקִים, אָז תֵּצֶאנָה מֵאַרְבּוֹתֵיהֶן, תְּשַׁקְשֵׁקְנָה כַּנְפֵיהֶן וְתִשְׂחֶינָה בְּתוֹךְ יַם אוֹר בָּהִיר. הֶאָח, צִפֳּרִים! דְּרוֹר לָהֶן, שִׂמְחָה לָהֶן, עֵדֶן וְתַעֲנוּגוֹת לָהֶן בִּימֵי הַקַּיִץ הַטּוֹבִים וְהַנְּעִימִים! וְלִתְקוּפַת הַשָּׁנָה, לְמוֹעֵד פָּרָשַׁת „רְאֵה", בְּהִקָּרֵא שְׁמוֹת הַצִּפֳּרִים בִּקְרִיאַת הַתּוֹרָה: „הָרָאָה וְאֶת הָאַיָּה וְהַדַּיָּה לְמִינָהּ", אָז תֵּאָסַפְנָה כָּל הַצִּפֳּרִים לָצֵאת יַחַד מֵאַרְצֵנוּ אֶל אֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד, שֶׁשָּׁם אֵין שַׁלֶּכֶת [1] בִּסְתָו וְאֵין קֹר בַּחֹרֶף, שֶׁשָּׁם הָעֵץ יָרֹק וּנְאוֹת הַשָּׂדֶה יַדְשִׁיאוּ דֶשֶׁא כָּל הַחֹרֶף, שֶׁשָּׁם יְהִי לָהֶם לַ"ג בָּעֹמֶר תָּמִיד, יְקַנְּנוּ בְּתוֹךְ הַיֶּרֶק בַּחֲגָבָה וּבֵין פְּרָחִים וּפְרִי מְגָדִים בִּימֵי הַפּוּרִים. וּלְמוֹעֵד פָּרָשַׁת „שְׁמִינִי", בְּהִקָּרֵא עוֹד הַפַּעַם שְׁמוֹת הַצִּפֳּרִים בִּקְרִיאַת הַתּוֹרָה: „אֶת הַדָּאָה וְאֶת הָאַיָּה", אָז תֵּאָסַפְנָה כָּל הַצִּפֳּרִים לָשׁוּב יַחַד אֶל אַרְצֵנוּ, לָחֹג אֶת חַג לַ"ג בָּעֹמֶר שֶׁלָּהֶן בְּאַרְצֵנוּ; כִּי אָז טוֹב לָהֶן בְּאַרְצֵנוּ. כֵּן תִּרְאֶינָה הַצִּפֳּרִים יְמֵי טוֹבָה תָּמִיד, חַג לָהֶן כָּל הַיָּמִים. הֶאָח! מַה מְאֻשָּׁרוֹת הַצִּפֳּרִים! וְגַם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה צִפֳּרִים, אִם נַעֲבֹר בְּעַד קִיר הַמַּרְתֵּף מִתַּחַת רִצְפַּת בֵּית הַקּוֹסֵם. הֶאָח, שַׁמּוּעַ חֲבֵרִי יַקִּירִי! שַׁמּוּעַ הַקָּטָן שֶׁלָּנוּ! הָבָה יָדְךָ, תְּקַע לִי כַּפֶּךָ, כִּי תְנַהֲגֵנִי וּתְבִיאֵנִי אֶל בֵּית קוֹסֶמְךָ הַזָּקֵן, וְתַעֲבִירֵנִי בְּעַד קִיר מַרְתְּפוֹ שָׁם. גַּם אוֹתִי גַּם אֶת כָּל חֲבֵרֶיךָ יַחַד; כֻּלָּנוּ נִהְיֶה צִפֳּרִים, וְיַחַד נִתְרוֹעֲעָה וְנָשִׁירָה שִׁירַת הַשַּׁחַר לִקְרַאת מִזְרַח שֶׁמֶשׁ, וְנִתְעַלֵּס וּנְצַפְצֵף וְנִתְעוֹפֵף כָּל הַיּוֹם עַד הָעֶרֶב, וְנִישַׁן בֵּין הַפְּרָחִים כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר.

וַיֹּאמֶר שַׁמּוּעַ הַקָּטָן אֶל יוֹאֵל הַקְּנַדִּם: אֵיךְ אֲנַהֶגְךָ וְאֵיךְ אֲבִיאֲךָ, אוֹתְךָ וְאֶת כָּל חֲבֵרַי, אֶל בֵּית הַקּוֹסֵם הַזָּקֵן, וּבֵית הַקּוֹסֵם הַזָּקֵן הוּא בְּעִיר פְּתוֹרָה, אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי הַיּוֹם אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ אֶל הָעִיר הַהִיא. אָמְנָם בִּימֵי קֶדֶם, בִּהְיוֹתִי גֶבֶר, יָדַעְתִּי אָז אֶת הַדֶּרֶךְ מִפְּתוֹר לְכִישָׁה וּמִלָּכִישׁ פְּתוֹרָה; אַךְ בְּהֵהָפְכִי מִגֶּבֶר לְיֶלֶד, וּבְשָׁכְחִי אָז אֶת כָּל הַתּוֹרָה אֲשֶׁר לָמַדְתִּי בִּימֵי קֶדֶם, שָׁכַחְתִּי גַּם אֶת הַדְּרָכִים, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ הַיּוֹם מְאוּמָה, בִּלְתִּי אֶת הַדֶּרֶךְ מִבֵּית אָבִי אֶל הַחֶדֶר וּמִן הַחֶדֶר אֶל בֵּית אָבִי.

וַיֹּאמֶר יוֹאֵל הַקְּנַדִּם: אֶת הַדֶּרֶךְ יָדַעְתִּי אָנֹכִי. רַק

---

[1] נְפִילַת הֶעָלִים מִן הָעֵצִים.

אֵין דָּבָר, הָלוֹךְ נֵלֵךְ פְּתוֹרָה, נֵלְכָה יַחַד כֻּלָּנוּ, אֲנִי וְאַתָּה וְכָל חֲבֵרֶיוּ יָחַד.

וַיֶּחֱרַד שְׁמוּעַ הַקָּטָן חֲרָדָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וַיֹּאמֶר אֶל יוֹאֵל הַקֻּנְדָּס: אָנָּא, יוֹאֵל, אַל תַּעֲשֶׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, אַל תּוֹלִיכֵנוּ, אוֹתִי וְאֶת כָּל חֲבֵרֵינוּ פְּתוֹרָה; הֵן יִשְׁמְעוּ אֲבוֹתֵינוּ, יִשְׁמַע מוֹרֵנוּ, וְהָיוּ שְׁבָטִים וּמַהֲלוּמוֹת מְנָת חֶלְקֵנוּ. וַיֹּאמֶר יוֹאֵל הַקֻּנְדָּס: אַל תִּירָא מְאוּמָה; הֲלֹא אֲנַחְנוּ נַעֲבֹר שָׁם בְּעַד קִיר הַמַּרְתֵּף, וְנֶהְפַּכְנוּ וְהָיִינוּ לְצִפֳּרִים; וּפָרַשְׂנוּ אֶת כְּנָפֵינוּ וַעַפְנוּ לְמֵרָחוֹק, וְלֹא יִמְצָאוּנוּ אֲבוֹתֵינוּ וּמוֹרֵנוּ עוֹד.

וַיֹּאמֶר שְׁמוּעַ הַקָּטָן: מִי יוֹדֵעַ אִם נִהְיֶה לְצִפֳּרִים? אוּלַי לֹא נִהְיֶה.

וַיֹּאמֶר יוֹאֵל הַקֻּנְדָּס: הֵן נַעֲבֹר בְּעַד קִיר הַמַּרְתֵּף וְאֵיךְ לֹא נִהְיֶה לְצִפֳּרִים? הָיֹה נִהְיֶה! בָּטוּחַ לִבִּי כִּי נִהְיֶה! וּבְכָל זֹאת לֹא אֲמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַזֶּה עָתָּה; כִּי עוֹד אֲחַכֶּה עַד עֵת מוֹעֵד, עַד אֲשֶׁר אֵדַע כִּי תַּצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ, וְאָז אֶעֱשֶׂה וְאוּכָל; וְאַתָּה, שְׁמוּעַ הַקָּטָן, אַל תִּירָא מְאוּמָה.

וַיְחַכֶּה הַקֻּנְדָּס עַד עֵת מוֹעֵד.

ח.

עָבְרָה שָׁנָה תְמִימָה וְהָעוֹלָם כְּמִנְהָגוֹ נוֹהֵג: שְׁמוּעַ הַקָּטָן בָּא אֶל הַחֶדֶר בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר כְּמִשְׁפָּטוֹ, וְיוֹאֵל הַקֻּנְדָּס רוֹדֶה בְחָזְקָה בְּכָל הַחֲבֵרִים. לֹא פַּעַם וְלֹא שְׁתַּיִם תִּנְחַת[1]) יָדוֹ עֲלֵיהֶם בַּחֲרוֹת אַפּוֹ בָּם, וְגַם שְׁמוּעַ הַקָּטָן לֹא נִמְלַט מִמַּכּוֹתָיו, מִלְּבַד הַמַּכּוֹת אֲשֶׁר הֻכָּה שְׁמוּעַ הַקָּטָן בְּיַד מוֹרֵהוּ, כַּאֲשֶׁר לֹא יָדַע לְשַׁנֵּן לְפָנָיו אֶת לִקְחוֹ נָכוֹן הֵיטֵב.

וַיְהִי לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עוֹד הַפַּעַם לַ"ג בָּעֹמֶר.

וַיֵּצֵא הַמּוֹרֶה עִם כָּל תַּלְמִידָיו לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה מִחוּץ לָעִיר. וַיֹּאמֶר הַמּוֹרֶה אֶל שְׁמוּעַ הַקָּטָן: וּמַה תַּעֲנֶה, שְׁמוּעַ הַקָּטָן, אִם נֹאמַר לָלֶכֶת אֶל הַיַּעַר? הֲגַם הַיּוֹם תִּירָא לָבוֹא שָׁמָּה, כַּאֲשֶׁר יָרֵאתָ אֶשְׁתָּקַד[2]). מִפְּנֵי הַשּׁוֹדְדִים? הֵן לֹא שָׁמַעְנוּ כָּל הַשָּׁנָה כִּי שָׁדַד אִישׁ בַּיַּעַר הַזֶּה. וַיַּעַן שְׁמוּעַ הַקָּטָן וַיֹּאמַר: יָרֵא אָנֹכִי. וַיִּרְגַּז לִקְרָאתוֹ יוֹאֵל הַקֻּנְדָּס וַיִּקְרַץ לוֹ בְּעֵינָיו וְאֶת אֶצְבָּעוֹ שָׁלַח אֶל חָטְמוֹ בַּחֲרִי אַף לְהַחֲרִידוֹ וּלְהַזְהִירוֹ. וַיֶּחֱרַד שְׁמוּעַ הַקָּטָן וַיִּקְרָא בְחִפָּזוֹן אֶל מוֹרֵהוּ: לֹא, לֹא, מוֹרִי! אֵינֶנִּי יָרֵא! אֵינֶנִּי יָרֵא! אֶשְׁתָּקַד יָרֵאתִי, וְעַתָּה אֵינֶנִּי יָרֵא עוֹד, וְיוֹאֵל הַקֻּנְדָּס מִלֵּא אַחֲרָיו וַיֹּאמַר: שְׁמוּעַ הַקָּטָן שֶׁלָּנוּ חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ חֵשֶׁק גָּדוֹל לָבוֹא אֶל הַיַּעַר אָמְנָם יֶלֶד טוֹב וְחָכָם הוּא מְאֹד וַאֲנִי אֲהַבְתִּיו.

---

[1]) תֵּרֵד.

[2]) בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה.

וַיָּבֹאוּ הַמּוֹרֶה וְכָל תַּלְמִידָיו אֶל הַיַּעַר. וַיְהִי כְבוֹאָם, וַיֹּאמֶר הַמּוֹרֶה: אָנֹכִי אֶשְׁכַּב וְאִישַׁן פֹּה מְעַט, כִּי עָיֵף אָנֹכִי, וְאַתֶּם, יְלָדִים, שַׂחֲקוּ וְהִתְעַלְּסוּ לְכָל אַוַּת נַפְשְׁכֶם, אַךְ אַל תַּרְחִיקוּ לָלֶכֶת אֶל עֹמֶק הַיַּעַר, פֶּן תִּתְעוּ. וַיִּשְׁכַּב הַמּוֹרֶה תַּחַת עֵץ וַיִּישַׁן מְהֵרָה. וַיִּשְׁמַע יוֹאֵל הַקֻּנְדָּס אֶת קוֹל נַחֲרוֹ וַיֵּדַע אֶל נָכוֹן כִּי יָשֵׁן הוּא, וַיֹּאמֶר אֶל חֲבֵרָיו: עַתָּה יָשֵׁן הַמּוֹרֶה וְלֹא יִשְׁמַע מְאוּמָה וְעֵת לָנוּ לָלֶכֶת עַתָּה אֶל הָעִיר פְּתוֹרָה. שָׁם יְבִיאֵנוּ שְׁמוּעַ הַקָּטָן אֶל בֵּית הַקּוֹסֵם הַזָּקֵן וְאֶל הַמַּרְתֵּף הַנִּפְלָא אֲשֶׁר תַּחַת הָרִצְפָּה שָׁם.

וַיִּהְיוּ הַחֲבֵרִים נְדוֹנִים[3]), יֵשׁ מֵהֶם אוֹמְרִים: נֵלֵךְ, וְיֵשׁ אוֹמְרִים: לֹא נֵלֵךְ. אַךְ לָאַחֲרוֹנָה פִּתָּה אוֹתָם יוֹאֵל הַקֻּנְדָּס בְּחֶלְקַת לְשׁוֹנוֹ, וַיֵּאוֹתוּ כֻלָּם וַיֵּלֵכוּ.

וַיָּבֹאוּ פְּתוֹרָה. וַיָּבֹא הַקֻּנְדָּס עִם כָּל חֲבֵרָיו אֶל בֵּית הַקּוֹסֵם, אַךְ אֶת שְׁמוּעַ הַקָּטָן הִנִּיחַ בַּחוּץ, כִּי אָמַר: פֶּן יַכִּירֶנּוּ הַקּוֹסֵם. וַיְהִי כִּרְאוֹת הַקּוֹסֵם אוֹתָם, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: מַה לָּכֶם, יְלָדִים, בְּבֵיתִי? וַיֹּאמֶר הַקֻּנְדָּס: לִשְׁאֹל בְּקָסְמֶיךָ בָּאנוּ. שְׁנֵים עָשָׂר יְלָדִים חֲבֵרִים אֲנַחְנוּ פֹּה... (וּבְדַבְּרוֹ הִבִּיט הַקֻּנְדָּס סְבִיבוֹתָיו כֹּה וָכֹה, כְּמוֹ יְסַפֵּר אֶת חֲבֵרָיו לִרְאוֹת אִם כֻּלָּם שְׁנֵים עָשָׂר פֹּה). פִּתְאֹם עָצַר בְּמִלִּים וַיַּעֲמֹד נִבְהָל וּמִשְׁתּוֹמֵם וַיִּקְרָא: „מַה זֹּאת? הִנֵּה אֶחָד מֵחֲבֵרֵינוּ אֵינֶנּוּ!" וַיְמַהֵר אֶל הַחַלּוֹן וַיַּבֵּט וַיִּזְעַק: אֲהָהּ! הוּא טוֹבֵעַ בַּמָּיִם! הוּא נָפַל אֶל הַתְּעָלָה אֲשֶׁר אֵצֶל הַבָּיִת! וַיֶּחֱרַד הַקּוֹסֵם וַיָּרָץ חִישׁ הַחוּצָה לְהַצִּיל אֶת הַיֶּלֶד הַטּוֹבֵעַ. וַיְהִי אַךְ יָצוֹא יָצָא הַקּוֹסֵם מִפֶּתַח בֵּיתוֹ, וַיְמַהֵר הַקֻּנְדָּס וַיִּסְגֹּר אַחֲרָיו אֶת הַדֶּלֶת וְנָעַל, וַיֹּאמֶר אֶל חֲבֵרָיו: עַתָּה נֵרְדָה כֻלָּנוּ אֶל הַמַּרְתֵּף בְּאֵין מַפְרִיעַ, כִּי הַקּוֹסֵם לֹא יוּכַל לָשׁוּב עַתָּה הַבַּיְתָה, כִּי הַדֶּלֶת נְעוּלָה, וּשְׁמוּעַ הַפֶּתִי, שֶׁנִּשְׁאַר בַּחוּץ, יֵלֵךְ הוּא לַעֲזָאזֵל, הוּא עִם הַקּוֹסֵם יָחַד.

אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר הַקֻּנְדָּס בְּקוֹל גָּדוֹל וַיִּצְחַק בְּקוֹל גָּדוֹל, עַד כִּי שָׁמְעוּ הַקּוֹסֵם וּשְׁמוּעַ אֶת קוֹלוֹ בַּחוּץ. וַיִּרְגַּז הַקּוֹסֵם וּשְׁמוּעַ נִבְהָל. וַיִּדְפֹּק הַקּוֹסֵם עַל הַדֶּלֶת בְּזַעַף וַיִּזְעַק: פִּתְחוּ לִי, יְלָדִים אֲרוּרִים! פִּתְחוּ מְהֵרָה! פֶּן אָשִׁית עֲלֵיכֶם בְּקָסָמַי וְנֶהְפַּכְתֶּם לַחֲתוּלִים כֻּלְּכֶם. אַךְ הַיְלָדִים לֹא שָׂמוּ אֵלָיו לֵב, וַיֵּרְדוּ מְהֵרָה אֶל הַמַּרְתֵּף. וַיִּפֶן הַקּוֹסֵם אֶל שְׁמוּעַ, וַיַּרְא אוֹתוֹ וַיַּכִּירֵהוּ, וַיְדַבֵּר אֵלָיו בְּאַפּוֹ: הַאַתָּה, בֶּן מֵבִישׁ, הֵבֵאתָ אֶל בֵּיתִי אֶת חֲבֵרֶיךָ הַשּׁוֹבָבִים לְצַחֵק בִּי? גְּשָׁה אֵלַי וַאֲשַׁבֵּר כָּל עַצְמוֹתֶיךָ, אַחַת מֵהֵנָּה לֹא תִשָּׁאֵר. וַיֶּחֱרַד שְׁמוּעַ מִפְּנֵי חֲמַת הַקּוֹסֵם וַיֵּחָפֵז וַיָּנֹס.

(עוֹד יָבֹא).

יְהוּדָה צְבִי לֵוִין.

---

[3]) מִתְוַכְּחִים זֶה עִם זֶה.

ג. דורֶה: חֲלוֹם יַעֲקֹב.

נְבוּכַדְנֶצַּר הַדֹּב.

(אַגָּדָה).

נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל כָּבַשׁ עָרִים וּמְדִינוֹת וְאִיִּים רַבִּים, וַיְהִי שַׁלִּיט יְחִידִי עַל אֶרֶץ רַבָּה. וּבְכָל זֹאת לֹא הָיָה שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ: הוּא חָפֵץ לִמְשֹׁל גַּם בַּיַּעַר. כִּי מַה הֵם הָאֲנָשִׁים — אָמַר נְבוּכַדְנֶצַּר אֶל לִבּוֹ — אַךְ תּוֹלָעִים הוֹלְכֵי עַל שְׁתַּיִם! אֲרָיוֹת אַדִּירִים וּזְאֵבֵי טֶרֶף בַּיְּעָרִים אִם אַכְנִיעַ, אָז אֵדַע, כִּי שַׁלִּיט אֲנִי בַּתֵּבֵל, וְכִי כֹּחַ אֱלֹהִים כֹּחִי".

וַיַּעֲזֹב אֶת קִרְיַת מַמְלַכְתּוֹ, וַיֵּצֵא הַיַּעְרָה לְנַסּוֹת כֹּחוֹ. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאוּ הָאֲרָיוֹת אֶת פָּנָיו וְאֵת מַבָּטֵי עֵינָיו, וַיִּבָּהֲלוּ וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו, וַיֵּחָבְאוּ בֵּין סִבְכֵי הַיַּעַר, וַיֹּאמְרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ: „הֲרָאִיתָ אֶת עֵינֵי הָאָדָם הַלָּז? וַאֲנִי דִמִּיתִי, כִּי זִיקִים וּבְרָקִים אֲנִי רוֹאֶה!"

וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמַר: וַאֲנִי בָרִאשׁוֹנָה הֶאֱמַנְתִּי, כִּי עֵינֵי אָדָם אֲנִי רוֹאֶה, וָאֶתְחַלְחַל מְאֹד; אַךְ עַתָּה שָׁב אֵלַי רוּחִי, כִּי מְשַׁעֵר אֲנִי, שֶׁרַק זִיקִים וּבְרָקִים רָאוּ עֵינָי.

וַיּוֹסֶף נְבוּכַדְנֶצַּר לָלֶכֶת בַּיַּעַר, וּבְכָל מָקוֹם אֲשֶׁר עָבַר, הֵפִיץ פַּחַד וּזְוָעָה וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו, כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הַמָּוֶת. אָז הִתְאַסְּפוּ הַחַיּוֹת לִמְצֹא עֵצָה, בַּמֶּה לְקַדֵּם פְּנֵי הָרָעָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת הַנִּקְרָאָה בְּשֵׁם „אָדָם". וַיִּקְרָא הָאֲרִי: „הַסּוּ, אַחִים, וְשִׁמְעוּ לַעֲצָתִי!"

כֵּן דֶּרֶךְ הַגֵּאֱוֹנִים¹) בְּבֹא עֲלֵיהֶם אָסוֹן וְצָרָה, לְחַבֵּב גַּם אֶת הַקְּטַנִּים וְהַחַלָּשִׁים מֵהֶם, וְלִקְרֹא לָהֶם בְּשֵׁם „אַחִים".

וְגַם אָמְנָם הוֹעִילוּ דְּבָרָיו הָרַכִּים לְעוֹדֵד אֶת הַלְּבָבוֹת, עַד שֶׁהֵעֵז אַחַד הַשְּׁפַנִּים לָשֶׁבֶת עַל זְנַב הָאֲרִי, וְהֶחָתוּל מָצָא עֹז בִּלְבָבוֹ לֶאֱרֹב לְעַכְבָּר, שֶׁהִסְתַּבֵּךְ בְּרַעֲמַת²) הַלָּבִיא; וְיֶתֶר הַנֶּאֱסָפִים כָּרְעוּ עַל בִּרְכֵּיהֶם, וַיִּזְקְפוּ אֶת אָזְנֵיהֶם אֶל מוּל פְּנֵי הָאֲרִי הַמַּטִּיף אֲמָרִים.

„הַחַיָּה הַזֹּאת, — הוֹסִיף הָאֲרִי, — שֶׁאַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנֶיהָ, הִיא חַיַּת הָ„אָדָם". הַיְּצוּרִים הָהֵם אָמְנָם חַלָּשִׁים הֵם, אַךְ אִם בֵּין הַחַלָּשִׁים יִוָּלֵד גִּבּוֹר, אָז נוֹרָא הוּא מִכָּל הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ".

וְהַשָּׁפָן שָׁמַע אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַיָּקָם מִמְּקוֹמוֹ וַיֹּאמַר:

— אֱמֶת דִּבֶּר מַלְכֵּנוּ הַפָּעַם! כִּי מִי חַלָּשׁ כְּשֵׁבֶט הַשְּׁפַנִּים, וּמִי רְפֵה אוֹנִים כְּמִשְׁפַּחַת „קִצְרֵי הַיָּדַיִם³), וְהֵן זוֹכֵר אֲנִי, כִּי לְדוֹדָתִי נוֹלַד שָׁפָן, שֶׁהָיָה מְחִתַּת⁴) הַיְּעָרִים: מַאֲכָלוֹ לְיוֹם אֶחָד הָיָה אֱגוֹזֵי שִׁבְעִים עֵץ... אִם נָשְׁכָה אַחַת הַחַיּוֹת אֶת זְנָבוֹ הֵרִים קוֹל שְׁאָגָה, עַד כִּי הִפִּילוּ כָּל הַלְּבִיאוֹת הֶהָרוֹת אֶת יַלְדֵיהֶן... וּבְמוֹתוֹ אָכְלוּ שִׁבְעָה אֲרָיוֹת שִׁבְעָה יָמִים מִפְּדָרָיו⁵)".

וְאוּלָם הַשָּׁפָן הָאֻמְלָל לֹא יָכֹל לְהוֹכִיחַ, כִּי אָמְנָם קָרוֹב הָיָה לַדּוֹדָה הַנִּפְלָאָה הַהִיא, עַל כֵּן לֹא הֶאֱמִינוּ לִדְבָרָיו; וַיְּחָרֵת הָאֲרִי בְּצִפָּרְנָיו עַל בֶּטֶן הַשָּׁפָן לְאוֹת, כִּי הוּא יִהְיֶה הַטֶּרֶף הָרִאשׁוֹן אַחֲרֵי תֹּם הָאֲסֵפָה, בַּעֲוֹן הַפְסִיקוֹ אֶת דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ בִּדְבָרִים תְּפֵלִים.

„כִּי עַל כֵּן — הוֹסִיף הָאֲרִי — זֹאת עֲצָתִי: אֵין אִישׁ מֵאִתָּנוּ, אֲשֶׁר יָבִין אֶת שְׂפַת הַחַיָּה הַלָּזוּ וְאַךְ הַשּׁוּעָל הֶחָנֵף יְבִינֶנָּה; כִּי כֹה סִפְּרָה לִי אִמִּי — עָלֶיהָ הַשָּׁלוֹם! — כִּי הָלַךְ הַשּׁוּעָל לִלְמֹד עָרְמָה וַחֲנֻפָּה מִן הָאָדָם, וְעַל כֵּן הָיָה אָנוּס לִלְמֹד מֵרֹאשׁ אֶת שְׂפָתוֹ. חַפְּשׂוּ אַחַר הַשּׁוּעָל הֶחָנֵף בֵּין הַחֲנֵפִים, וְהוּא יָבֹא בִדְבָרִים עִם הָאָדָם הַהוּא, וְיָדַעְנוּ לָמָּה זֶה בָּא הֵנָּה."

וְשָׁם הָיָה שׁוּעָל זָקֵן אֶחָד, אֲשֶׁר הִצְטַיֵּן בְּעָרְמָתוֹ מִכָּל הַחַי, עַד כִּי גַם עוֹרוֹ אֲשֶׁר עָלָיו, לֹא לוֹ הָיָה, כִּי הָיָה מִתְכַּסֶּה בְּעוֹר דֹּב; וְהָיָה כַּאֲשֶׁר מָצְאוּ הַשּׁוּעָלִים שָׁלָל לוּל

¹) בַּעֲלֵי גַאֲוָה.

²) הַשֵּׂעָר שֶׁעַל צַוָּארוֹ.

³) הַשְּׁפַנִּים שֶׁרַגְלֵיהֶם הַקִּדְמוֹת קְצָרוֹת.

⁴) כָּל חַיַּת הַיַּעַר חַתּוּ מִמֶּנּוּ.

⁵) מֵחֶלְבּוֹ.

וְשׁוֹבָךְ[6]), פָּשַׁט אֶת עוֹר הַדֹּב, וַיִּדְרֹשׁ חֶלְקוֹ בֵּין הַשּׁוּעָלִים; וְכַאֲשֶׁר מָצְאוּ הַדֻּבִּים שָׁלָל כַּוֶּרֶת[7]), לָבַשׁ אֶת עוֹר הַדֹּב, וַיִּדְרֹשׁ חֶלְקוֹ בֵּין הַדֻּבִּים. וַיְבִיאוּ אוֹתוֹ לִפְנֵי הָאֲרִי, וַיְצַוֵּהוּ לָלֶכֶת וּלְהֵרָאוֹת אֶל הָאָדָם.

וַיֵּצֵא הַשּׁוּעָל לִקְרַאת נְבוּכַדְנֶצַּר, וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָהוּ מֵרָחוֹק — וַיִּכְרַע עַל בִּרְכָּיו, וַיִּקְרָא: „פַּנּוּ דֶרֶךְ לְמֶלֶךְ הַיְּעָרִים וְשַׁלִּיט בֶּעָרִים!"

כִּשְׁמֹעַ נְבוּכַדְנֶצַּר אֶת דִּבְרֵי הַשּׁוּעָל, וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמַר: אִם מֶלֶךְ הַיְּעָרִים אָנִי, קוּמָה עַל רַגְלֶיךָ, וְהָיִיתָ אַתָּה לִי לְמִשְׁנֶה וּלְיוֹעֵץ! הַגִּידָה נָּא, מִי אָתָּה?"

כָּבֵד מִמֶּנִּי לְהַגִּיד לְךָ, אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ,— עָנָה הֶחָנֵף— מִי אֲנִי, כִּי מִכָּל הַחַיּוֹת נֶאֱסַפְתִּי אֵבֶר־אֵבֶר: רֹאשׁ הַכֶּלֶב, אָזְנֵי הַחֲמוֹר, צִפָּרְנֵי הֶחָתוּל, לֵב הַנָּחָשׁ, נִכְלֵי הָאָדָם. וְעוֹד רַבִּים חֲלָקִים אֲשֶׁר לֹא יְסֻפָּרוּ! וְאוּלָם הַגִּידָה נָּא, אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ, מַה חֶפְצְךָ מִמֶּנִּי — וַאֲמַלְאֶנּוּ כְרָגַע!"

— חָפֵץ אֲנִי לִמְלוֹךְ עַל הַיַּעַר— עָנָה נְבוּכַדְנֶצַּר.— כִּי כְבָר קָצָה נַפְשִׁי בְּמַלְכוּת הָאָדָם.

וַיַּעֲמֵד הַשּׁוּעָל אֶת פָּנָיו, כְּמִתְחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ וַיֹּאמַר: „כָּבֵד מְאֹד הַדָּבָר הַזֶּה, מִמְּךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ! אָמְנָם מֶלֶךְ אַתָּה בָּעִיר וּבַיַּעַר מֵאָז, אֲבָל הֵן חֹק וּמִשְׁפָּט פֹּה בַּיַּעַר, כִּי רַק מִי שֶׁעוֹר שָׂעִיר עָלָיו, וְהוּא הוֹלֵךְ עַל אַרְבַּע — רַק הוּא יִהְיֶה לְמֶלֶךְ."

— אֲבָל הֵן חָפֵץ אָנִי— קָרָא נְבוּכַדְנֶצַּר בְּקוֹל מֶלֶךְ, וַיָּשֶׂם עֵינוֹ בְּעוֹר הַשּׁוּעָל.

הַשּׁוּעָל הֶעֱמִיד פְּנֵי נִכְנָע[8]), וַיִּפְשֹׁט אֶת עוֹר הַדֹּב מֵעָלָיו.

וַיִּפְשֹׁט נְבוּכַדְנֶצַּר אֶת בִּגְדֵי הַמַּלְכוּת, וַיִּלְבַּשׁ אֶת עוֹר הַדֹּב, וַיַּעֲמֹד עַל אַרְבַּע וַיֵּהָפֵךְ לְדֹב לְכָל מִשְׁפָּטָיו.

וְהַשּׁוּעָל לָבַשׁ אֶת בִּגְדֵי הַמַּלְכוּת, אֲשֶׁר פָּשַׁט נְבוּכַדְנֶצַּר מֵעָלָיו, וַיָּבֹא הָעִירָה לָשֶׁבֶת עַל כִּסֵּא נְבוּכַדְנֶצַּר. וְלִפְנֵי לֶכְתּוֹ הֵעִיד בְּמַלְכּוֹ לֵאמֹר: „אֲבָל הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ! שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת לֹא תֹאכַל מִכָּל מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל, בִּלְתִּי אִם עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה, וּבַלֵּיל הַשְּׁבִיעִי שֶׁבַּשָּׁבוּעַ הַשְּׁבִיעִי תִּצְמַחְנָה לְךָ צִפָּרְנַיִם; אָז תֹּאכַל שָׁלָל[9]) צִפָּרְנֶיךָ; וְשִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת תִּשְׁתֹּק וְלֹא תוֹצִיא כָּל הֶגֶה מִפִּיךָ, וּבַלֵּיל הַשְּׁבִיעִי שֶׁבַּשָּׁבוּעַ הַשְּׁבִיעִי תִּפְתַּח פִּיךָ, וְיָצְאָה מִגְּרוֹנְךָ נַהֲמַת דֹּב, אָז יָמוּת לֵב הָאָדָם בְּקִרְבְּךָ, וְהֵקִיץ בְּךָ לֵב חַיָּה, וְאָז תִּהְיֶה לְמֶלֶךְ עַל הַיָּעַר".

וַיָּבֹא הַשּׁוּעָל אֶל אַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ לָבוּשׁ בִּגְדֵי מַלְכוּת, וְאִישׁ לֹא הִכִּירָהוּ וְלֹא חָשַׁד אוֹתוֹ, כִּי שׁוּעָל הוּא. כִּי כֵּן הָיָה דֶּרֶךְ הָאֲנָשִׁים הָהֵם לְהַכִּיר אֶת הַמֶּלֶךְ לֹא עַל פִּי מַעֲשָׂיו וְלֹא עַל פִּי פָּנָיו, כִּי אִם עַל פִּי בְּגָדָיו — בִּגְדֵי הַמַּלְכוּת.

[6]) תַּרְנְגוֹלִים שֶׁבַּלּוּל וְיוֹנִים שֶׁבַּשּׁוֹבָךְ. [7]) דְּבַשׁ בַּכַּוֶּרֶת.

[8]) עָשָׂה אֶת עַצְמוֹ כְּנִכְנָע.

[9]) טֶרֶף.

וַיִּפָּרֵד הַשּׁוּעָל מִכָּל שָׂרֵי הַמַּלְכוּת וְרוֹזְנֵי הָאָרֶץ, וְלֹא דִבֵּר עִם אִישׁ מִטּוֹב וְעַד רָע; וְגַם אֶת חֲדַר הַמַּלְכוּת הָיָה עוֹזֵב לִפְרָקִים[10]) וַיַּעְתֵּק אֶת כִּסְאוֹ אֶל בֵּין הַלּוּלִים וְהַשּׁוֹבָכוֹת. וַיְהִי לְפֶלֶא בְּעֵינֵי כָּל הַשָּׂרִים וְרוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ לֵאמֹר: „עָזַב הַמֶּלֶךְ אֶת אַרְמוֹנוֹ, וַיָּשֶׂם מוֹשָׁבוֹ בֵּין הַלּוּלִים".

וְעָנָה רֵעֵהוּ וְאָמַר: „אֵין זֶה, כִּי אִם חָפֵץ הוּא לִלְמֹד שִׂיחוֹת יוֹנִים וְצִפְצוּף תַּרְנְגֹלִים כִּשְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעְתּוֹ".

וְאוּלָם כַּעֲבֹר יְרָחֵי מִסְפָּר הִסְכִּינוּ[11]) הַשָּׂרִים עִם הַדָּבָר, וְלֹא הוֹסִיפוּ עוֹד לְהִשְׁתּוֹמֵם וּלְדַבֵּר בַּמֶּלֶךְ וּבְכִסְאוֹ. וַיֵּדְעוּ כָּל הָאֲנָשִׁים, אֲשֶׁר חָיוּ בַּיָּמִים הָהֵם, כִּי מְקוֹם כִּסֵּא הַמְּלוּכָה הוּא בֵּין הַלּוּלִים וְהַשּׁוֹבָכוֹת, וְכִי שְׂפַת הַמֶּלֶךְ הִיא שִׂיחַת יוֹנִים וְתַרְנְגֹלִים. וּלְהֶפֶךְ, רַבִּים הָיוּ בֵּין הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר הִשְׁתּוֹמְמוּ בְּשָׁמְעָם, כִּי בְּאֵיזוֹ מְדִינָה עוֹמֵד הַכִּסֵּא בְּאַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ, וְכִי הַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר שָׁם עִם שָׂרֵי הַמַּלְכוּת וְלֹא עִם יוֹנִים וְתַרְנְגֹלִים.

וּנְבוּכַדְנֶצַּר לָבַשׁ אֶת עוֹר הַדֹּב וַיְמַלֵּא אַחַר עֲצַת עַבְדּוֹ הַשּׁוּעָל: שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת אָכַל עֵשֶׂב כְּבַהֲמוֹת שָׂדַי, וְשִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת לֹא פָּתַח אֶת פִּיו לְדַבֵּר דָּבָר; וּבַלֵּיל הַשְּׁבִיעִי שֶׁבַּשָּׁבוּעַ הַשְּׁבִיעִי — וְהַלַּיְלָה הָיָה אָז לֵיל בָּהִיר בַּשְּׁחָקִים; הַיָּרֵחַ הָיָה זַךְ וְנָקִי, כְּאִלּוּ זֶה עַתָּה נַעֲלָה מִן הָרַחֲצָה, וְהַכּוֹכָבִים הִתְחַבְּאוּ תַּחַת צָעִיף עֲנָנָה קַלָּה וַיַּבִּיטוּ כְּמִתְגַּנְּבִים מִבַּעַד לַצָּעִיף עַל הַיָּרֵחַ הַשָּׂב[12]).. וַיְהִי דִמְיוֹנָם כִּילָדִים מִתְחַבְּאִים מִפְּנֵי זָקֵן קַפְּדָן, וְקוֹרְצִים בְּעֵינֵיהֶם אִישׁ לְרֵעֵהוּ מִתּוֹךְ יִרְאָה.

אָז נָשָׂא נְבוּכַדְנֶצַּר אֶת עֵינָיו אֶל הַשָּׁמַיִם וַיִּתְרַגֵּשׁ[13]) וַיִּפְתַּח אֶת פִּיו לִקְרֹא: „מַה נָּעִים! מַה נֶּהְדָּר!" וְאוּלָם תַּחַת הַמִּלִּים הָאֵלֶּה, יָצָא מִגְּרוֹנוֹ נַהַם דֻּבִּים. שְׂפָתָיו כְּמוֹ נִצְמְדוּ[14]) לְשִׁנָּיו, וּלְשׁוֹנוֹ כְּמוֹ טָבְעָה בַבֹּץ.

וַיִּתְחַלְחַל נְבוּכַדְנֶצַּר לְקוֹל נַהֲמוֹ הַמְּשֻׁנֶּה, וַיַּחְשֹׁב, כִּי שׁוֹמֵעַ הוּא קוֹל דֹּב מִסְתַּתֵּר, וַיָּנָס בְּכָל עוֹז נַפְשׁוֹ בּוֹ[15]).

כְּנוּסוֹ עָבַר עַל שְׂפַת נַחַל שָׁקֵט, שֶׁמֵּימָיו זַכִּים וּשְׁקוּפִים. וַיַּרְא לְאוֹר הַיָּרֵחַ אֶת תְּמוּנַת פָּנָיו, וַיִּבָּהֵל מְאֹד מִפְּנֵי עוֹר הַדֹּב, אֲשֶׁר דָּבַק בִּבְשָׂרוֹ כְּעוֹרוֹ, וְעוֹד יוֹתֵר — מִפְּנֵי צִפָּרְנָיו הָאֲרֻכּוֹת, אֲשֶׁר צָמְחוּ לוֹ, וַיַּחֲשֹׁב כִּי אֵיזֶה דֹב אוֹרֵב לוֹ מִתַּחַת לַמָּיִם. אַךְ בְּהוֹצִיאוֹ גַּם הַפַּעַם מִפִּיו קוֹל נַהַם כְּנַהֲמַת הַדֹּב, וְאָזְנָיו שָׁמְעוּ אֶת נַהֲמוֹ יוֹצֵא מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ, זָכַר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָבַר עָלָיו, וַיָּבֶן כִּי אַךְ דֹּב הוּא עַתָּה; חַיַּת הַיַּעַר כְּכָל הַחַיָּה, וְכִי עַתָּה הִגִּיעָה הָעֵת לִמְלוֹךְ עַל הַיָּעַר.

[10]) לִפְעָמִים. [11]) הִתְרַגְּלוּ.

[12]) הַזָּקֵן.

[13]) הִתְפַּעֵל. [14]) דָּבְקוּ.

[15]) בְּכָל כֹּחוֹ.

וַיָּבֹא בְּעִמְקֵי הַיַּעַר, וַיִּנְהֹם נַהַם נוֹרָא וָאָיֹם. וַיִּתְחַלְחֲלוּ כָּל שׁוֹכְנֵי הַיַּעַר, וַיָּבֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנָיו. וַיֹּאמְרוּ: „מָלְכָה עָלֵינוּ, מֶלֶךְ אַדִּיר, אֲדֹם־חַיָּה!"

וַיֵּאוֹת נְבוּכַדְנֶצַּר הַדֹּב לְבַקָּשַׁת הַחַיּוֹת, וּלְאוֹת הַסְכָּמָה גָּרַף [16]) בְּכַפּוֹ הָאַחַת מְלֹא שַׁעַל [17]) עָפָר וַיִּזְרְקֵהוּ הַשָּׁמַיְמָה, וַיְהִי אָבָק פּוֹרֵחַ לַחֲצִי יוֹם תָּמִים; וּבְכַפּוֹ הַשְּׂמָאלִית אָחַז בְּגֶזַע אַלָּה זְקֵנָה, וַיַּכֶּה אוֹתָהּ עַד לָאָרֶץ

[16]) חָפַר וְאָסַף. [17]) כְּמִדַּת כַּף רֶגֶל.

וַיַּעַזְבֶנָּה כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת. וַתִּתְנַתֵּר [18]) הָאַלָּה, וַיִּרְעֲשׁוּ הָעֵצִים הַקְּרוֹבִים, וַיִּרְעַשׁ הַיַּעַר, וַיְהִי רַעַשׁ גָּדוֹל בַּיַּעַר כָּל הַיּוֹם הַהוּא.

אָז יָדַע הַיַּעַר, כִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַדֹּב הוּא הַמּוֹשֵׁל.

(סוֹף יָבֹא).

יְהוּדָה שְׁטֶנְבֶּרְג.

[18]) וַתִּתְקַפֵּץ.

הַכַּלִיף וְהַקָּדִי.

(משִׂיחוֹת יִשְׁמְעֵאל).

(סוֹף).

בְּדוּמִיָּה וּבְשִׂים־לֵב שָׁמַע הַקָּדִי אֶת דִּבְרֵי שְׁנֵיהֶם. כְּנִרְאֶה, קָשֶׁה הָיָה לוֹ לְהַכִּיר עִם מִי הַצֶּדֶק, יַעַן כִּי בְּכַלּוֹתָם אֶת דִּבְרֵיהֶם יָשַׁב עֵת לֹא מְעַטָּה שָׁקוּעַ בְּמַחֲשָׁבוֹת.

— וְאַיֵּה הַסּוּס? — שָׁאַל לָאַחֲרוֹנָה.

— שָׁם בַּחוּץ, לִפְנֵי הַדֶּלֶת, הוּא עוֹמֵד קָשׁוּר אֶל הָעַמּוּד, — עָנוּהוּ.

— טוֹב מְאֹד — קָרָא הַשּׁוֹפֵט — אִם כֵּן יוּבַל נָא הַסּוּס אֶל אֻרְוָתִי, וְאַתֶּם תָּבֹאוּ הֵנָּה מָחָר חָמֵשׁ שָׁעוֹת לִפְנֵי שְׁקִיעַת הַשֶּׁמֶשׁ. אָז תִּשְׁמְעוּ מִי מִכֶּם הַצַּדִּיק בְּרִיבוֹ.

הֶעָנִי צָלַע וַיֵּצֵא מֵאֵת פְּנֵי הַשּׁוֹפֵט בִּבְכִי. לִפְנֵי בֵּית־הַמִּשְׁפָּט עָמְדוּ אֲנָשִׁים, אֲשֶׁר נִקְבְּצוּ לִשְׁמֹעַ דִּבְרֵי רִיב שׁוֹנִים וּמִשְׁפָּטָיו הַמְחֻכָּמִים שֶׁל הַקָּדִי. וַיְסַפֵּר לָהֶם הַפִּסֵּחַ בְּקוֹל רָם, אֵיךְ הֶעֱרִים הֶעָרוּם הָאִישׁ בַּעַל הָאַדֶּרֶת הָאֲדֻמָּה, הַהוֹלֵךְ שָׁם בְּצַד הַדֶּרֶךְ, — וְתַחַת לְהַכִּיר לוֹ טוֹבָה הִנֵּהוּ מִתְנַכֵּל אֵלָיו לִגְזֹל מִמֶּנּוּ אֶת רְכוּשׁוֹ הָאַחֲרוֹן, אֶת סוּסוֹ הַקָּטֹן, אֲשֶׁר זֶה עַתָּה הוֹבִילוּהוּ אֶל אֻרְוַת הַקָּדִי. וּבְתוֹךְ כָּךְ לֹא נִמְנַע הַפִּסֵּחַ מְקַלֵּל עוֹד הַפַּעַם אֶת הָרַוָּן קְלָלוֹת נִמְרָצוֹת.

בַּיּוֹם הַמָּחֳרָת, בַּשָּׁעָה הַקְּצוּבָה, בָּאוּ כָּל אַנְשֵׁי הָרִיב אֶל חֲדַר־הַמִּשְׁפָּט.

הַקָּדִי נָתַן אוֹת לַהַקְּרוּאִים, כִּי יַעַמְדוּ לְפָנָיו.

— וּבְכֵן הַאֲזִינוּ לְמִשְׁפָּטִי! — קָרָא בְקוֹל רָם, וַיִּפֶן אֶל הָאוֹרֵג וְאֶל הַטַּבָּח: „אַתָּה, אוֹרֵג, קִבַּלְתָּ מֵאֵת הַטַּבָּח בִּמְחִיר הַמַּרְבָד אֶת חֲמֵשֶׁת שִׁקְלֵי הַזָּהָב, אֲשֶׁר מָסַרְתָּ לִי אֶתְמוֹל, וְהִנְנִי מְשִׁיבָם לְךָ בָּזֶה. אֶפֶס יַעַן כִּי כִחַשְׁתָּ וְחָפַצְתָּ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ כֶּסֶף חִנָּם, הָעֹנֶשׁ תֵּעָנֵשׁ בְּעֶשֶׂר מַלְקוֹת. אַתָּה, טַבָּח, תּוּכַל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמַּרְבָד כְּאַוַּת נַפְשֶׁךָ, כִּי עַל כֵּן שִׁלַּמְתָּ מְחִירוֹ בְּמֵיטַב כַּסְפֶּךָ. כֵּן הוּא מִשְׁפָּטִי! אוּלָם לֵאלֹהַּ נִסְתָּרוֹת, וּמִשְׁפָּטוֹ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים".

וַיַּעֲזֹב הַטַּבָּח אֶת הַמִּשְׁפָּט בְּלֵב שָׂמֵחַ, וְהָאוֹרֵג הוּבַל לְקַבֵּל אֶת עָנְשׁוֹ.

אָז פָּנָה הַקָּדִי אֶל הָרַוָּן וְאָמַר:

— הַסּוּס הוּא שֶׁלְּךָ! וְאַתָּה, פִּסֵּחַ, כִּחַשְׁתָּ בְּעַזּוּת מֵצַח, וְיַעַן כִּי הָיָה עִם לִבְּךָ לְשַׁלֵּם רָעָה רַבָּה תַּחַת הַטּוֹבָה וְהַחֶסֶד, אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ הָאִישׁ הַטּוֹב הַזֶּה— לָכֵן יוֹשִׁיבוּךָ עַל הַסּוּס וְהוֹבִילוּךָ בָּרְחוֹבוֹת הַמְּלֵאִים אָדָם, וּבְכָל מָקוֹם רָכְבְּךָ יְסַפְּרוּ הַשּׁוֹטְרִים אֶת חֶרְפָּתֶךָ; לְמַעַן יֵדְעוּ נְדִיבֵי־לֵב לְהִזָּהֵר מֵרַמָּאִים כָּמוֹךָ; בְּגוּפְךָ לֹא תְוּסַר, יַעַן כִּי בַּעַל מוּם אָתָּה. זֶה הוּא מִשְׁפָּטִי! אֲבָל אֱלֹהַּ יוֹדֵעַ נִסְתָּרוֹת, וּמִשְׁפָּטוֹ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

הַשּׁוֹטְרִים הוֹבִילוּ מִשָּׁם אֶת הַפִּסֵּחַ הַמְיַלֵּל וַיַּעֲלוּהוּ עַל הַסּוּס וַיַּעֲשׂוּ לוֹ כִּדְבַר הַקָּדִי. אַךְ הָרַוָּן אַל רַשִׁיד נִשְׁאַר עַל מְקוֹמוֹ שָׁקוּעַ בְּמַחְשְׁבוֹתָיו.

— אֲדֹנִי הַשּׁוֹפֵט! — קָרָא אֶל הַשּׁוֹפֵט הַיָּשִׁישׁ, — אִם מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ, הוֹאִילָה וְהַגֵּדְתָּ לִי: מַדּוּעַ הֶחְלַטְתָּ, כִּי חֲמֵשֶׁת שִׁקְלֵי הַזָּהָב לַטַּבָּח הֵם?

— אֶת זֹאת אַגִּיד לְךָ בְּרָצוֹן. אֶת חֲמֵשֶׁת הַשְּׁקָלִים הָהֵם שַׂמְתִּי אֶתְמוֹל בִּצְלוֹחִית מְלֵאָה מַיִם חַמִּים. וָאֶרְאֶה הַיּוֹם בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה כַּדּוּרֵי שֶׁמֶן קְטַנִּים צָפִים עַל פְּנֵי הַמָּיִם. אָז אָמַרְתִּי אֶל לִבִּי: הֲלֹא הָאוֹרֵג עוֹבֵד בְּאֵטוּן יָבֵשׁ, וְלֹא

מֵאֶצְבְּעוֹתָיו אֵפוֹא, כִּי אִם מֵאֶצְבְּעוֹת הַטַּבָּח דָּבַק הַשֶּׁמֶן בַּמַּטְבְּעוֹת הָאֵלֶּה, וְלוֹ הֵם הַשְּׁקָלִים הָאֵלֶּה.

— אָכֵן, — קָרָא הָרוּן, — אֱלֹהַ אָצַל עָלֶיךָ מֵחָכְמָתוֹ וַיֵּצֵא מִשְׁפָּטְךָ צֶדֶק וָיֹשֶׁר. אוּלָם סְלַח נָא לְעַבְדְּךָ אִם אֶשְׁאָלְךָ עוֹד שְׁאֵלָה אַחַת: אֵיךְ הִכַּרְתָּ לָדַעַת, כִּי אַךְ שֶׁקֶר וּמִרְמָה בְּפִי הַפִּסֵּחַ כְּפוּי־הַטּוֹבָה הַזֶּה?

— גַּם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה לֹא אֲעַלֵּים מִמְּךָ. בְּשָׁמְעִי אֶתְמוֹל אֶת טַעֲנוֹתֵיכֶם, נִמְלַכְתִּי בְּלִבִּי לְהִתְבּוֹנֵן אֶל הַסּוּס, אוּלַי יָבֹא הוּא וְיוֹכִיחַ מִי הוּא הַשַּׁקְרָן בִּשְׁנֵיכֶם. עַל כֵּן לֹא נָתַתִּי לַסּוּס אֹכֶל כָּל הַיּוֹם, וְלִפְנֵי בוֹאֲכֶם הֵנָּה הֶעֱמַדְתִּיו בְּשַׁעֲרֵי הָאֻרְוָה, לְמַעַן אֲשֶׁר יוּכַל לִרְאוֹת אוֹתְךָ וְאֶת הַפִּסֵּחַ. וָאֵרֶא, כִּי בַּעֲבֹר הַפִּסֵּחַ עַל פְּנֵי הַסּוּס לֹא שָׁעָה אֵלָיו הַסּוּס כְּלָל: בִּמְנוּחָה נִשְׁאַר עַל מְקוֹמוֹ וְרֹאשׁוֹ מוּרָד אָרְצָה, אוּלָם כַּאֲשֶׁר קָרַבְתָּ אַתָּה, הֵרִים רֹאשׁוֹ וַיִּצְהַל, וַיִּרְקַע בְּרַגְלָיו. אָז הֲבִינוֹתִי, כִּי אַתָּה הוּא בְּעָלָיו, הַמַּאֲכִילוֹ וּמַשְׁקֵהוּ תָּמִיד.

אָז נִגַּשׁ אֵלָיו הָרוּן אֶל רַשִׁיד. קוֹמָתוֹ נִזְקְפָה מְאֹד וְעֵינָיו הַטּוֹבוֹת הֵאִירוּ בְּאוֹר בָּהִיר, וּבִתְנוּעַת שַׁלִּיט מוֹשֵׁךְ חֶסֶד הוֹשִׁיט אֶת יָדוֹ לְהַקָּדִי, וַיִּקְרָא:

— אָכֵן אִישׁ חָכָם וְנָבוֹן אַתָּה, אֶפֶנְדִּי! [1]) אֱלֹהַּ פָּקַח אֶת עֵינֶיךָ לִרְאוֹת נְכוֹחוֹת וּבְלִבְּךָ נָטַע רִגְשׁוֹת צֶדֶק וָיֹשֶׁר. אֱלֹהַּ יְשַׁלֵּם לְךָ כִּגְמוּלֶךָ!

וּבְגָאוֹן וְהָדָר יָצָא מִבֵּית הַמִּשְׁפָּט.

בַּיּוֹם הַהוּא נִקְרָא הַקָּדִי לָשֶׁבֶת בַּחֲצַר הַכָּלִיף, וְעַד יוֹמוֹ הָאַחֲרוֹן הָיָה יוֹעֲצוֹ הַנֶּאֱמָן וִידִיד־לִבּוֹ שֶׁל הָרוּן אֶל רַשִׁיד, הַכָּלִיף הַכַּבִּיר וִישַׁר הָרוּחַ, הָרוֹדֵף צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וְעוֹשֶׂה חֶסֶד לַכֹּל בְּיַד נְדִיבָה.

מְעֻבָּד עַל יְדֵי ש. א. רַבְקִין.

---

[1]) אָדוֹן, תֹּאַר כָּבוֹד לְמֻשְׁלְמִים.

יַעֲקֹב בָּא אֶל בֵּית לָבָן.

תַּפּוּחֵי הַזָּהָב.

(מַעֲשִׂיָּה).

חֹשֶׁךְ הָיָה בַּחֶדֶר, אַף כִּי בַּחוּץ הֵאִיר אוֹר בָּהִיר, יַעַן כִּי חַלּוֹן הַחֶדֶר כֻּסָּה בְמָסָךְ עָבֶה מְאֹד, לְבַל יַחְדֹּר אַף קַו אוֹר אֶחָד אֶל דָּוִד הָאֻמְלָל, הַשּׁוֹכֵב כִּתְנוּמָה עַל מִטָּתוֹ, כִּי חָלָה מְאֹד.

וִיהוֹנָתָן אָחִיו יָשַׁב אֶצְלוֹ עֲצוּב־רוּחַ וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בְּיַד דָּוִד הַחַמָּה. וְהוּא יָשַׁב בִּמְנוּחָה רַבָּה, לְבַל יָעִיר אֶת אָחִיו הַחוֹלֶה מִשְּׁנָתוֹ.

פִּתְאֹם נִפְתְּחָה הַדֶּלֶת, וְהַיֶּלֶד הַחוֹלֶה הֵקִיץ מִתְּנוּמָתוֹ לְקוֹל הַשָּׁאוֹן וַיֵּשֶׁב עַל מִשְׁכָּבוֹ וַיִּקְרָא בְּשִׂמְחָה בְּקוֹל רָפֶה:

— הֶאָח, אָבִי אֲהוּבִי, מַה הֵטִיבוֹתָ לַעֲשׂוֹת בְּבוֹאֲךָ הֵנָּה!

וְהָאָב יָשַׁב עַל יַד יְלָדָיו וַיִּשְׁאַל: „מַה שְּׁלוֹמְךָ, דָּוִד? הַעוֹד תִּבְעַר בְּךָ הַקַּדַּחַת? אוּלָם רְאוּ, יְלָדִים, אֵת אֲשֶׁר הֵבֵאתִי לָכֶם". וּבְדַבְּרוֹ הוֹצִיא מִכִּיסוֹ שְׁנֵי תַפּוּחֵי־זָהָב גְּדוֹלִים וַיִּתְּנֵם לַיְלָדִים.

עֵינֵי הַחוֹלֶה אֹרוּ וַיִּקְרָא בְשִׂמְחָה: „הֶאָח, מַה־נָּעִים לֶאֱכֹל אֶת הַפְּרִי הַנֶּחְמָד הַזֶּה! אוֹדְךָ, אָבִי יַקִּירִי, עַל מִנְחָתְךָ זֹאת!" וַיִּלְחַץ אֶת הַפְּרִי הַמָּלֵא עָסִיס אֶל מִצְחוֹ הַחַם, וַיִּשְׂמַח מְאֹד עַל צִבְעוֹ הַיָּפֶה.

הָאָב יָשַׁב אֵצֶל יְלָדָיו רְגָעִים אֲחָדִים, וַיְשׂוֹחֵחַ אִתָּם, וַיְנַשְּׁקֵם, וַיְבָרֶךְ אֶת דָּוִד, כִּי יֵרָפֵא מַהֵר מֵחָלְיוֹ וְיָשׁוּב לְאֵיתָנוֹ, וַיֵּלֶךְ לוֹ; כִּי עֲסָקָיו וְטִרְדוֹתָיו לֹא נְתָנוּהוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ הַרְבֵּה בַּחֲדַר הַיְלָדִים הַיְקָרִים לוֹ.

— תְּנָה לִי, דָּוִד, אֶת תַּפּוּחַ־זְהָבְךָ, — אָמַר יְהוֹנָתָן אֶל אָחִיו, — וַאֲנַתְּחֵהוּ לִנְתָחִים קְטַנִּים, לְמַעַן תּוּכַל לֶאֱכֹל אוֹתוֹ.

וִיהוֹנָתָן לָקַח שַׂכִּין מֵעַל הַשֻּׁלְחָן וְצַלַּחַת קְטַנָּה, וַיְנַתַּח אֶת תַּפּוּחַ־הַזָּהָב לִנְתָחִים וַיְפַזֵּר עֲלֵיהֶם אֲבַק־סֻכָּר, וַיַּגֵּשׁ אוֹתָם לְדָוִד, אֲשֶׁר אֲכָלָם בְּתֵאָבוֹן רַב, כִּי נָעַם לוֹ הַפְּרִי הַזֶּה מְאֹד.

וִיהוֹנָתָן הִבִּיט בְּעֹנֶג רַב בַּאֲכֹל אָחִיו אֶת תַּפּוּחַ־הַזָּהָב. וְאַחֲרֵי כְּלוֹת הַחוֹלֶה לֶאֱכֹל, יְעָצָהוּ יְהוֹנָתָן לִשְׁכַּב בְּמִטָּתוֹ וְלִישֹׁן.

וְדָוִד עָשָׂה כֵּן וּכְרֶגַע נִרְדַּם וּשְׁנָתוֹ עָרְבָה לוֹ, כִּי עֲסִיס הַפְּרִי הוֹסִיף בּוֹ כֹּחַ.

וְהִנֵּה הִגִּיעַ הָעֶרֶב, וִיהוֹנָתָן עָמַד עַל יַד הַחַלּוֹן, וַיַּבֵּט אֶל פַּנָּסֵי הָרְחוֹב אֲשֶׁר הָדְלְקוּ בָּעֵת הַהִיא. וְהַמַּחֲזֶה הָיָה נֶהְדָּר לִרְאוֹת בְּהַדְלֵק הַפַּנָּסִים פִּתְאֹם אֶחָד אַחַר אֶחָד. וַיַּבֵּט יְהוֹנָתָן בְּשׂוּם־לֵב אֶל הָאִישׁ הַמַּדְלִיק אוֹתָם, הַהוֹלֵךְ עִם נֵרוֹ הַקָּטָן אֲשֶׁר בְּיָדוֹ הָלוֹךְ וְקָרוֹב אֶל הַבַּיִת, אֲשֶׁר בּוֹ גָּרוּ הוֹרֵי הַיְלָדִים הָאֵלֶּה.

עוֹדֶנּוּ עוֹמֵד וּמִתְבּוֹנֵן אֶל הַמַּחֲזֶה, וְהִנֵּה אָחִיו הַחוֹלֶה, אֲשֶׁר הֵקִיץ הַפַּעַם מִשְּׁנָתוֹ, קוֹרֵא לוֹ. יְהוֹנָתָן עָזַב כְּרֶגַע אֶת הַחַלּוֹן וַיְמַהֵר אֶל דָּוִד אָחִיו.

— תְּנָה לִי, יְהוֹנָתָן, כּוֹס מַיִם, כִּי צָמֵאתִי! — קָרָא הַחוֹלֶה.

— כְּרֶגַע! — עָנָהוּ אָחִיו בְּרַחֲמִים רַבִּים.

וּמֶה עָשָׂה יְהוֹנָתָן? הוּא לָקַח אֶת תַּפּוּחַ־הַזָּהָב, אֲשֶׁר נָתַן אָבִיו לוֹ וַיְנַתַּח אוֹתוֹ לִנְתָחִים קְטַנִּים, וַיְפַזֵּר עֲלֵיהֶם אֲבַק־סֻכָּר וַיַּגִּישֵׁם אֶל אָחִיו וַיֹּאמַר:

— הֵא לְךָ, דָּוִד אֲהוּבִי! אֲדַמֶּה, כִּי יִנְעַם לְךָ זֶה מִמָּיִם.

בָּרִאשׁוֹנָה מֵאֵן דָּוִד לָקַחַת אֶת הַתַּפּוּחַ מִיַּד אָחִיו וַיֹּאמַר: „אֵיכָכָה אוֹכַל וְאָכַלְתִּי גַּם אֶת חֶלְקְךָ?" אֲבָל יְהוֹנָתָן הִפְצִיר בּוֹ מְאֹד עַד אֲשֶׁר נֶעְתַּר לוֹ וַיִּקָּחֵהוּ מִיָּדוֹ.

— יְהוֹנָתָן יַקִּירִי, מָה רַבּוּ תוֹדוֹתַי לָךְ! — קָרָא דָּוִד בְּרֶגֶשׁ, וּבְדַבְּרוֹ חִבֵּק בִּזְרֹעוֹתָיו הַקְּטַנּוֹת וְהָרָפוֹת אֶת צַוַּאר יְהוֹנָתָן, וַיּוֹדֶה לוֹ פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר עַל אַהֲבָתוֹ וְעַל טוּב לִבּוֹ.

וִיהוֹנָתָן לֹא נִחַם עַל מַעֲשֵׂהוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה, בְּמָנְעוֹ מִנַּפְשׁוֹ לֶאֱכֹל גַּם הוּא אֶת הַפְּרִי הַנֶּחְמָד הַזֶּה; כִּי הִתְעַנֵּג יוֹתֵר בִּרְאוֹתוֹ אֶת אָחִיו הַחוֹלֶה אוֹכֵל אוֹתוֹ בְּתֵאָבוֹן רָב. וּמִנִּי אָז וָהָלְאָה גָּדְלָה אַהֲבַת הָאַחִים זֶה לָזֶה, וַאֲבִיהֶם שָׂמַח מְאֹד לִרְאוֹת כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי יְלָדָיו הַקְּטַנִּים וְהַנְּעִימִים.

תִּרְגּוּם שְׁלֹמֹה בֶּרְמַן.

האדון בלקינד. — האדון ישראל בלקינד, מיסד בית הספר העברי לעבודת האדמה בארץ ישראל, יצא במוצאי החג מאודסה לקישינוב ושם יקח את היתומים ויסע עמהם לארץ ישראל. בערב ההוא נאספו רבים ממוקיריו ומכבדיו אל בית אחד מהם ויכבדוהו בסעדת רעים לפני הפרדו מהם. בעת הסעודה נאמו נאומים לכבודו ויברכוהו, כי יצליח במפעלו הגדול, ובית הספר, אשר יוסד, יהיה לברכה לחניכיו ולארצנו הקדושה.

סופת שלג גדולה. — בליל יום השלישי לחדש ספטמבר היתה סופת־שלג גדולה בסביבות סמולנסק, עד כי נעצרו הרכבות של מסלת חברזל באמצע הדרך. רכבת אחת לא יכלה למוש ממקומה עד הצהרים של יום המחרת.

הרס רכבת. — לא רחוק מאחת התחנות של מסלת־הברזל „ריזן־אורל" נפגשה רכבת משא בעדר כבשים גדול אשר עלה על המסלה. ויען כי אי אפשר היה לעצר מהר את הרכבת, או לגרש את העדר, נדחפה הרכבת על הכבשים ותרטש בהם רבים ומהר נטתה מעל הפסים ותפל מעל הסוללה ותתקע עמק באדמה. עשרים מרכבות נשברו לרסיסים ויתר המרכבות נתקלקלו. משרתי הרכבת הספיקו לקפץ מן המרכבות בעוד מועד וינצלו, אך המכונן ועוזרו נפצעו פצעים אנושים וחייהם בסכנה.

שרפה. — בעיר קרסנפליה (פלך מוהילוב) יצאה בימים האחרונים אש מאחד הבתים ועד מהרה התפשטה בכל פנות העיר ותאכל כמאתים בתים ובהם חמשה בתי תפלה. כחמש מאות משפחות יצאו נקיים מנכסיהם בעירום ובחסר כל.

שר הגדוד (קולונל) גולדשמיד. — לפני שבעות אחדים מלאו לקולונל גולדשמיד מספר השנים הקצוב על פי החק לעבד בצבא — חמשים ושבע שנים. על כן קבל הפשה ממשמרתו בצבא אנגליה. לרגלי הדבר הזה נקרא הקולונל לבא לפני המלך השוכן עתה בבלמורל. והמלך הראהו אותות אהבה ורצון רב וכבדהו באות הכבוד הגדול הנקרא על שם „ויקטוריה".

נפלאים קורות חיי שר הצבא היהודי הזה: הוא נולד ביום הששי לחדש אקטבר שנת 1846 בהדו לאביו הנרי אדוארד גלדשמיד, מזכיר הנשיא בעיר במבי. אבי הילד ואמו העברים עזבו את אמונת ישראל, ובנם הילד אלברט אדוארד נטבל לשם הדת הנוצרית תכף אחרי הולדו. אך במלאת לו ארבע עשרה שנה נודע לו, כי מזרע ישראל הוא, ותכף עלה על לבו הרעיון לשוב לדת אבותיו. כאשר גדל הוציא את חפצו הכביר הזה לפעלות למרות כל המעצורים והמפריעים אשר עמדו לשטן לו. אז הקדיש את עצמו לעבודת הצבא ויצטין בחריצותו ויעל במעלות המשרה מעלה מעלה. וביותר הצטין במלחמת אנגליה בטרנסבל. במלחמה הקשה הזאת הראה לא אחת את גבורתו וחכמתו בתכסיסי מלחמה, והתמנה למפקד ראשי על מדינות אחדות הנכבשות בידי חיל אנגליה.

בכל ימי חייו היה הקולונל גלדשמיד דבק בעמו ואמונתו בכל לבו ונפשו. גם אשה לקח לו ממשפחת אנוסים אחרי שובה אל עמה ואמונת אבותיה. כאשר יסד הברון הירש את המושבות בארגנטינה, מנה את שר הצבא גלדשמיד למנהל ראשי. הוא יסד גם את „גדוד הנערים העברים" אשר הודענו כבר על אודותיו באחד הגליונות הקודמים, ומיום היסדו עומד הוא בראש הגדוד הצעיר הזה. ועם זה הוא ציוני נלהב, המסור בכל לבו ונפשו לתחית עמו וארצו.

כאשר שלח הועד הפועל הציוני בחדש ינואר העבר תרים לתור את חצי האי סיני אשר מדרום לארץ ישראל כדי לכונן ישוב יהודים בנחל מצרים (הנקרא „ואד אל עריש") וסביבותיה, התנדב גלדשמיד ללכת גם הוא עם התרים, אף כי זה עתה שב מן המלחמה הקשה באפריקה הדרומית, אשר ארכה כשלש שנים. ואחרי כן נהל את המשא־ומתן על אודות זאת עם ממשלת מצרים.

ועתה, בהיותו חפשי מעבודת הצבא, יש תקוה, כי יוסיף עוד לעבד לטובת עמו וארצו.

לקולונל גלדשמיד שתי בנות ושתיהן ציוניות טובות ונאמנות לעמן כאביהן.

גדוד צבא ציונים. — הציונים בניויורק כוננו גדוד צבא. בגדוד הזה נמצאים כאלפים איש מבני שמונה עשרה ועד בני עשרים וחמשה. גדוד הצבא הזה התנדב לפני ממשלת מדינת ניויורק לעבד בחיל צבאה, ונכתב בכתב הצבא הלאמי.

נוסע תחת הקטר. — ברכבת ההולכת מעיר רול לפטרבורג מצאו משרתי מסלת הברזל נוסע השוכב תחת הקטר (לאקאמאטיוו), אחוז במוט המחבר את שני עברי הקטר. האיש הזה ספר, כי תר לו את מקום משכבו זה לנסע ככה עד פטרבורג; ולפי דבריו לא זאת לו הפעם הראשונה לנסע ככה. הוא עבר כמעט את כל מסלות הברזל שברוסיה, אחרי שהנסיעה עולה לו בזול גדול, כלומר, בחנם. בלילה, כלילה היה שוכב תחת הקטר ונוסע לדרכו וביום היה נח בתחנות. בסכנה כזאת עבר גם את כל המסלה הסבירית עד עיר טמסק, ועתה הכין עצמו לנסע עד פטרבורג ומשם לארץ סין.

מארץ ישראל. — בקרוב יגמר בנין מסלת ברזל חדשה מעיר חיפה עד ים כנרת. ארך המסלה הוא כששים קילומטר.

ירושלים. — סמוך לפרור „מאה שערים" אשר בירושלים, פתחה הממשלה הטרקית מחלקת פוסטה מיחדת בשביל היהודים, ועל חותם הפוסטה חרות באותיות עבריות השם „ירושלים". עתה יוכלו קובצי מרקאות של כל הארצות לאסף להם גם מרקאות ששם ירושלים חרות עליהן.

בֶּן טוֹב. — בֵּין עֲגָלוֹנֵי עִיר רוֹסְטוֹב נִמְצָא בַּקַּיִץ הַזֶּה עֶגְלוֹן מְיֻחָד בְּמִינוֹ. הָעֶגְלוֹן הַזֶּה הָיָה לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר מִתַּלְמִיד הַפּוֹלִיטֶכְנִיקוּם. אֶת „הַמִּשְׂרָה הַכְּבוּדָה" הַזֹּאת לָקַח לוֹ הָאִישׁ הַצָּעִיר הַזֶּה אַךְ לִימוֹת הַפַּגְרָה, יְמֵי הַחֹפֶשׁ מִלִּמּוּדִים בְּיַרְחֵי הַקַּיִץ, לְמַעַן אֲשֶׁר יָנוּחַ מְעַט אָבִיו הַזָּקֵן מֵעֲמָלוֹ.

— וּמָה ? הַאִם לֹא עָיַפְתָּ עוֹד ? — שָׁאַל אַחַד הַסּוֹפְרִים אֶת הָ„עֶגְלוֹן" הַזֶּה.

— לֹא, אֵינֶנִּי עָיֵף כְּלָל, — עָנָה הָעֶגְלוֹן, — אָמְנָם הָאֲוִיר חַם מְעַט יוֹתֵר מִדַּי; אֲבָל אֵין דָּבָר. אַדְּרַבָּה, בִּהְיוֹתִי כָּל הַיּוֹם בַּחוּץ אֲנִי מַרְגִּישׁ עַצְמִי טוֹב מְאֹד; וַאֲנִי מְקַוֶּה כִּי עֲבוֹדָתִי זוֹ בִּימֵי הַחֹפֶשׁ הָאֵלֶּה לֹא לְבַד שֶׁלֹּא תוֹגִיעֵנִי, אֶלָּא גַּם תְּחַזֵּק אֶת בְּרִיאוּתִי לַעֲבוֹדַת הַלִּמּוּדִים שֶׁתָּחֵל בִּימֵי הַסְּתָו הַבָּא.

גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף. — בְּעִיר טִיפְלִיס (קַוְקָז) קָמָה בַּיּוֹם הָעֶשְׂרִים וְאֶחָד לְחֹדֶשׁ יוּנִי סְעָרָה גְּדוֹלָה וְעִמָּהּ יָרַד גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף בְּכֹחַ אַדִּיר מְאֹד, אֲשֶׁר עָשָׂה הַזִּיקוֹת רַבִּים. רֹב הָרְחוֹבוֹת נֶהֶפְכוּ לְפַלְגֵי מַיִם שׁוֹטְפִים; בִּמְקוֹמוֹת רַבִּים סָחֲפוּ הַמַּיִם אֶת אַבְנֵי הַמַּרְצֶפֶת מִמְּקוֹמָם, הַפִּילוּ עַמּוּדֵי הַפַּנָּסִים. שְׁנֵי אָמְנִיבּוּסִים, הָאֶחָד רָתוּם לְשִׁשָּׁה סוּסִים וְהַשֵּׁנִי לְאַרְבָּעָה, נִסְחֲפוּ בְּשֶׁטֶף הַמַּיִם הַכַּבִּירִים וְנִשְּׂאוּ בְּיַחַד עִם הַסּוּסִים הָלְאָה לְאַחַד הַנְּחָלִים. הַנּוֹסְעִים וְהָרַכָּבִים הִסְפִּיקוּ לְמַלֵּט אֶת נַפְשָׁם. סוּסִים רַבִּים טָבְעוּ, בַּיִת אֶחָד נֶהֱרַס כֻּלּוֹ, וְכָל הַמַּרְתְּפִים מָלְאוּ מָיִם.

פְּרֻטָּה וּפְרֻטָּה מִצְטָרֶפֶת לְחֶשְׁבּוֹן גָּדוֹל. — בְּעִיר מִינְסְק פָּתְחוּ בָּעֵת הָאַחֲרוֹנָה קֻפָּה שֶׁל צְדָקָה לְעִוְרִים, שֶׁהָיְתָה קְבוּעָה בְּאַחַת מִכִּכְּרֵי הָעִיר, וּמָצְאוּ בָהּ שִׁבְעִים וַחֲמִשָּׁה רְבָלִים וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ קָפֵּיקוֹת עִם שְׁתֵּי מַטְבְּעוֹת: אַחַת שֶׁל כֶּסֶף וְאַחַת שֶׁל זָהָב. מִסְפַּר הַמַּטְבְּעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בַּקֻּפָּה עָלָה לַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים, מֵאָה וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ; בָּהֶן מַטְבְּעוֹת שֶׁל קָפֵּיקָה אַחַת בְּסַךְ שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד רֻבָּל וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה קָפֵּיקָה, וּמַטְבְּעוֹת שֶׁל גְּרוֹשׁ (חֲצִי קָפֵּיקָה) בַּחֲמִשָּׁה רְבָלִים. אִם כֵּן אֵפוֹא בְּסְכוּם שֶׁל שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה רְבָלִים וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ קָפֵּיקָה שֶׁנִּקְבַּץ לְטוֹבַת הָעִוְרִים, הִשְׁתַּתְּפוּ יוֹתֵר מֵחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ! כָּל פְּרֻטָּה וּפְרֻטָּה מִצְטָרֶפֶת לְחֶשְׁבּוֹן גָּדוֹל.

עִיר שֶׁל גַּמָּדִים. — כְּבָר הוֹדַעְנוּ עַל דְּבַר הַתַּעֲרוּכָה הַגְּדוֹלָה שֶׁתִּהְיֶה בְּקָרוֹב בְּעִיר סֶנְט־לוּאִי אֲשֶׁר בְּאַמֶרִיקָה הַצְּפוֹנִית. אֶל הַתַּעֲרוּכָה הַזֹּאת יִשְׁלְחוּ כָּל עַמֵּי הַתֵּבֵל אֶת הַדְּבָרִים הַיּוֹתֵר מְצֻיָּנִים וְהַיּוֹתֵר נִפְלָאִים הַנִּמְצָאִים אֶצְלָם. מוּבָן אֵפוֹא כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה נִפְלָאוֹת תִּרְאֶינָה עֵינֵי הָאֲנָשִׁים בַּתַּעֲרוּכָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת. לְאַחַד הַדְּבָרִים הַנִּפְלָאִים שֶׁל הַתַּעֲרוּכָה יֵחָשֵׁב בְּוַדַּאי עִיר הַגַּמָּדִים, אֲשֶׁר תִּבָּנֶה שָׁם. בְּעִיר הַקְּטַנְטַנָּה הַזֹּאת יִבָּנוּ בָּתִּים קְטַנִּים בִּרְחוֹבוֹת צָרִים מְאֹד. הָעִיר תִּהְיֶה נוֹשֶׁבֶת בְּגַמָּדִים וְגַמָּדוֹת אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ שָׁמָּה מִכָּל חֶלְקֵי הָעוֹלָם. מִסְפַּר הַגַּמָּדִים וְהַגַּמָּדוֹת יַעֲלֶה לִשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים. עִיר הַגַּמָּדִים הַזֹּאת תִּבָּנֶה בְּתַבְנִית הָעִיר אֲשֶׁר מָצָא הַתַּיָּר הַמְפֻרְסָם גּוּלִיבֶר בִּנְסִיעוֹתָיו.

נִתּוּחַ יָקָר. — בִּכְבַר שֶׁל הָעִיר נְיוּיוֹרְק חָלָה אֲרִי גָּדוֹל אֶחָד בִּכְאֵב שִׁנַּיִם חָזָק מְאֹד. בַּעֲלֵי הַכְּבָר פָּחֲדוּ מְאֹד פֶּן יִשְׁתַּטֶּה מֵעֹצֶם הַכְּאֵב. מוֹעֶצֶת הָרוֹפְאִים הֶחְלִיטָה לַעֲשׂוֹת לָאֲרִי נִתּוּחַ—לַעֲקֹר אֶת שִׁנּוֹ הַכּוֹאֶבֶת. לְתַכְלִית זוֹ הִזְמִינוּ אֶל הַכְּבָר אֶת הַפְּרוֹפֶסוֹר לִרְפוּאַת הַשִּׁנַּיִם פֶּנְסְרְהוֹרְן. הַנִּתּוּחַ נַעֲשָׂה בְּעֶזְרַת הַחְלוֹרוֹפוֹרְם. הָרוֹפְאִים יִשְּׁנוּ אֶת הָאֲרִי וּלְיֶתֶר בִּטָּחוֹן אֲסָרוּהוּ בַּחֲבָלִים בְּחָזְקָה. הַנִּתּוּחַ אָרַךְ דַּקִּים (מִינוּטִים) אֲחָדִים. בַּסּוּגַר שֶׁל הָאֲרִי נִמְצָא בְּעֵת הַנִּתּוּחַ, מִלְּבַד הַפְּרוֹפֶסוֹר הַמְנַתֵּחַ, שְׁנֵי עוֹזְרִים וְאֶקְדָּחִים מְמֻלָּאִים כַּדּוּרִים בִּידֵיהֶם, שׁוֹמְרִים וּשְׁנֵי רוֹפְאֵי בְהֵמוֹת. הַנִּתּוּחַ הִצְלִיחַ מְאֹד. מֶלֶךְ הַיַּעַר הִתְעוֹרֵר מַהֵר וַיָּחֶל לֶאֱכֹל בְּתֵאָבוֹן גָּדוֹל כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם.

מִסְפַּר הַתַּלְמִידִים בְּבָתֵּי הַסֵּפֶר שֶׁבִּנְיוּיוֹרְק. — בִּשְׁנַת הַלִּמּוּדִים הַזֹּאת עוֹלֶה מִסְפַּר הַיְלָדִים שֶׁנִּכְתְּבוּ בְּבָתֵּי הַסֵּפֶר לָעָם שֶׁבִּנְיוּיוֹרְק לַחֲצִי מִלְיוֹן נֶפֶשׁ, בִּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה. בִּכְלָל מִתְרַבִּים שָׁם תַּלְמִידִים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף נֶפֶשׁ.

— בַּיָּמִים הָאֵלֶּה מֵת בְּבֶרְלִין הַתּוֹכֵן וְחוֹזֵה הָרוּחוֹת הַנּוֹדָע רוּדוֹלְף פַלְבּ. הֶחָכָם הַזֶּה מְפֻרְסָם בִּנְבוּאוֹתָיו שֶׁהָיָה מְנַבֵּא עַל מֶזֶג הָאֲוִיר, עַל סְעָרוֹת, וְרַעֲשֵׁי הָאֲדָמָה הָעֲתִידִים לִהְיוֹת, וְרַבּוֹת מִנְּבוּאוֹתָיו נִתְקַיְּמוּ. הוּא הָיָה מוֹרֶה חָכְמַת הַתְּכוּנָה, לֵאמֹר, מַהֲלַךְ הַכּוֹכָבִים וּתְקוּפוֹתֵיהֶם, בְּהָאוּנִיבֶרְסִיטָה שֶׁבְּעִיר לִפְּסִיָּה (לַיְפְּצִיג, גֶּרְמַנְיָה) וּמְנַהֵל בֵּית מִצְפֵּה הַכּוֹכָבִים שָׁם. וְגַם חִבֵּר הַרְבֵּה סְפָרִים בַּחָכְמָה הַזֹּאת. בְּאַחֲרִית יָמָיו יָשַׁב בְּבֶרְלִין וְשָׁם הוֹצִיא עִתּוֹן בְּשֵׁם „סִירִיוּס", שֶׁהָיָה מֻקְדָּשׁ לְעִנְיְנֵי מַדָּע בְּסִגְנוֹן קַל.

תַּעֲרוּכַת יְלָדִים קְטַנִּים. — בְּעִיר לוֹנְדוֹן בִּירַת אַנְגְּלִיָּה נֶעֶרְכָה בַּיָּמִים הָאֵלֶּה תַּעֲרוּכָה שֶׁל יְלָדִים בְּרִיאִים. עַל הַתַּעֲרוּכָה הוּבְאוּ אַרְבַּע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים יֶלֶד. אֶת הַפְּרָס הָרִאשׁוֹן קִבֵּל יֶלֶד בֶּן שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ וַחֲצִי הַחֹדֶשׁ, אֲשֶׁר מִשְׁקָלוֹ הָיָה שָׁלֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים לִטְרָה. וְהַיֶּלֶד הַזֶּה אֵינֶנּוּ בֶּן עֲשִׁירִים, כִּי אִם—בֶּן שׁוֹמֵר הָרְחוֹב.

בֵּית חוֹלִים לְצִפֳּרִים. — בִּנְיוּיוֹרְק יֵשׁ בֵּית חוֹלִים אֶחָד מְיֻחָד בְּמִינוֹ וְהוּא בֵּית חוֹלִים לְצִפֳּרִים. אֶת הַבַּיִת הַזֶּה יָסְדָה אִשָּׁה אַחַת, אֲשֶׁר לָמְדָה בִּשְׁלֵמוּת אֵיךְ לְהִתְהַלֵּךְ עִם צִפֳּרִים וְאֵיךְ לְרַפֵּא אֹתָן. הַצִּפֳּרִים סוֹבְלוֹת כִּמְעַט מִכָּל הַמַּחֲלוֹת הַבָּאוֹת עַל הָאָדָם: מַחֲלוֹת הַמֵּעַיִם, שַׁחֶפֶת, דְּפִיקוֹת הַלֵּב, קַדַּחַת וְכַדּוֹמֶה. בַּעֲלֵי הַכָּנָף הַמְזֻמָּרִים אֵינָם בְּטוּחִים אֲפִילוּ מִכַּבָּלוֹת. וְהִנֵּה נוֹסַד בַּעֲדָם בֵּית־מַרְפֵּא. אֶת הַחוֹלִים הָאֵלֶּה מַשְׁכִּיבִים בְּקֻפְסוֹת הָעֲשׂוּיוֹת מִנְּיָר וּמַצָּעוֹת בְּמוֹךְ אוֹ בְחוּטִים רַכִּים וְרוֹפְאִים עוֹסְקִים בִּרְפוּאָתָם בְּחֶמְלָה רַבָּה. לְצֹרֶךְ זֶה יֵשׁ לָהֶם כָּל הַכֵּלִים הַדְּרוּשִׁים. בִּשְׁעַת הַצֹּרֶךְ עוֹשִׂים גַּם מִינֵי נִתּוּחַ שׁוֹנִים וּמְחַבְּשִׁים אֶת הַפְּצָעִים. בְּבֵית הַחוֹלִים הַזֶּה נִמְצָאִים תָּמִיד לֹא

פחות מחמש מאות חולים. ובימי הקיץ, בעת שאנשים רבים עוזבים את בתיהם בעיר ויושבים לשבת במעון קיץ, מלא בית החולים הזה בעלי כנף „חניכים" רבים, שבעליהם שכרו להם שם מעון וארחה והשגחה טובה עד שובם.

משקפים לכלבים. — צרפתי אחד המציא משקפים מיחדים לכלבים הנוסעים עם בעליהם באוטומובילים, לאמר, בעגלות ההולכות מעצמן בלי עזרת סוסים, כדי שלא יבא בעיניהם האבק הרב העולה ממהירות הנסיעה. ועם זה מגנים המשקפים על העינים מרוח חזקה. המשקפים האלה נהדקים על חטם הכלב.

מרכבות מסלות הברזל לילדים. — באחדות ממסלות הברזל אשר באמריקה עשו זה לא כבר מרכבות מיחדות לילדים. במרכבות האלה, הנקראות בשם „מרכבות האומנות", יש חדר־אכל, חדר־מטות וחדר שעשועים. בכל חדר־מטות יש שש מטות ושש עריסות. חדר השעשועים יפה ומרוח מאד וקירותיו מצפים במצעות רכות, למען אשר לא יוכלו הילדים להנגף בהם בשעת המשחקים; וחדר מיחד יש בכל מרכבה בעד האומנת, המקבלת שכר הגון מחברת מסלת הברזל, והיא צריכה להשגיח על הילדים, להתבונן אל כל הליכותיהם ולמלא את כל משאלותיהם. במרכבה יש גם ביבליותיקה נבחרת לילדים ומיני צעצועים שונים.

אהבה בין חתול ובין כלב. — על דבר האהבה שאינה רגילה הזאת מודיעים בעתונים גרמנים: אחד מבעלי האחזות הגדולות אשר במזרח פרוסיה נסע זה לא כבר בחברת אחדים ממכריו. הוא ישב לו במרכבתו וכלבו, כלב־ציד טוב, רץ אחרי המרכבה. בדרך עברו לפני בית אחד הרועים, אשר לפני דלתו רבץ כלבלב קטן. ראהו כלב־הציד ויתנפל עליו ויחל לנשכו בלי חמלה. הנוסעים ירדו מן המרכבה להציל את הכלבלב המסכן משני הכלב הזועם, כי ראו כי עוד מעט וטרפהו באפו; אך בטרם הספיקו עוד לגשת אליהם, קפץ פתאם מן הבית חתול אפור ויעל על גב כלב־הציד ויחל להכותו בכפותיו ולנשכו בשניו בקצף גדול. כלב הציד הרפה כרגע מן הכלבלב וינס, אך החתול לא הרפה עוד ממנו ויוסף להכותו ולנשכו. ואף אחרי עשותו נקמות בכלב הרע, קפץ מעליו וימהר אל ידידו הכלבלב הפצוע אשר הציל ממות.

אנשים משנים. — בגוינאה החדשה (אי גדול באוסטרליה) יש שבט אחד הנקרא בשם „אכנימבים". בני השבט הזה יושבים מימי קדם בבצות. אהליהם בנוים על קורות התקועות בבצה ומתרוממות בגבה שתים עשרה רגל מעל המים. על פני מימי הבצות הם עוברים בסירות העשויות מגזעי עצים. הם גם שחאים מצינים, לאמר, הם יודעים לשחות היטב. במהירות רבה הם שוחים בין קני הסוף ויתר צמחי המים, המכסים את פני הבצות; והם אינם עוזבים לעולם את בצותיהם. ואפן חייהם זה פעל על גופם כל כך עד כי קשה להם ללכת על היבשה.

לחברותי קוראות ה„עולם קטן" שלום וברכה!

זה כשתי שנים אשר נמרתי חוק למודי בבית-ספר פרטי לנערות, בעירנו וילנה. וכעת עוסקת אני בלמודי חול להכין את עצמי למבחן בגמנזיום לנערות. בכל זאת לא אניח את ידי גם מלמודי כתבי הקדש ותולדות עם ישראל, אשר אני אוהב מאד ושונה בם תמיד. ביותר יִפְעֲלוּ עלי מאד ספורי „קורות עמנו", בהיותו עוד עם שוכן לבטח בארצו ועובד אדמתו. גם הספורים מדברי ימי עמנו בגולה נעימים הם, אך יעציבו את רוחי מאד, בראותי את התלאות הנוראות, אשר מצאו את בני עמנו בארצות גלותם. כן העציבני הספור „דון יצחק אברבנאל", שנדפס ב„העולם קטן"; בכל לבי חפצה אנכי כי ישוב עמנו אל ארצו כימי קדם, והיה עם חי בארצו ככל העמים אשר על פני האדמה. אך על זה דוה לבי מאד, כי אינני יכולה לדקדיש זמן רב ללמודי קדש ושפת עבר, יען כי הלמודים הכוללים, אשר אנכי עסוקה בהם, גוזלים ממני רוב עתותי, ורק שעה או שתים ביום תשארנה לי ללמוד שפתנו הקדושה. שְׁאַלְתִּי ובקשתי מאת חברותינו קוראות ה„עולם־קטן", כי תשתדלנה בכל מאמצי כחן להקדיש שעה או שתים בכל יום ללמודי כתבי הקדש ושפת עבר.

ברגשי כבוד ובברכת ציון

וילנה, ד' תשרי, תרס"ד.

הֶנָּה וַיְסְבֵּרְד.

לקוראי ה„עולם קטן"!

הנני מודיע אתכם, כי ביום ד' לחול המועד סוכות נערך בעירנו לוצין חזיון עברי, שחבר מורי היקר יחיאל שְׁוֶל עם חברו נחום לֵוִי. החזיון העברי הזה הוא בן ארבע מערכות. המון רב מנכבדי העיר נאספו אל האולם המקֻשט בדגלים ציונים לראות: איך ילדים בני תשע או עשר שנים עורכים מחזה בעברית, דבר אשר לא נשמע ולא נראה עוד בעירנו. החזיון החל בשעה השביעית בערב. כאשר הורם המסך שר מורי עם תלמידיו את השיר שנדפס ב„עולם קטן" חוברת מיד „אלף בית". אחרי כן הציגו

לפני הנאספים את החזיון שמשך את לב כל הרואים. על פי בקשת כל הקרואים הציגו את החזיון עוד פעם. אחרי כן היתה תהלוכה יפה מאד של ילדים רבים אשר שרו את השירים: „נס ציונה", „התקוה" ועוד. ככלות המחזה קראו הנאספים: הידד! יחי הד"ר הרצל! יחי הד"ר נורדוי! יחי המורשה הויטכסקי ד"ר ברוק! יחי המורשה י. ל. גלדברג! יחי המורה שוֶל! כל המשחקים דברו רק עברית, ובשעה האחת עשרה בלילה הלכו כל הנאספים שמחים הביתה. המשחקים הם: נחום לֵו, שמואל הולנד, יחיאל שֶוֶל, חיים שלמה דרוַיְ, משה משולַוין, שלמה דרוַין, פישל פרייד־ברג, אברהם דרוַין ויצחק קווין.

אחד המשחקים

לוצין. פישל בן זליג פרידברג.

נדבות

שנתקבלו בבית מערכת „עולם קטן" בקראקוי.

בעד יתומי קישינוב: בקיברטי אספו הנערים אהרן רוטע ומרדכי דֵויסקי מאת: אהרן רוטע, מרדכי דויסקי, מאיר וַפניק כ"א 20 ק', איסר גינזבורג 15 ק', צבי יַסובסקי 10 ק', יוסף קַרלינסקי, אחיו אברהם, זאב מאירסון, יהושע סַחֲרוביץ, מרדכי בוים, משה חיים הילפרין, בנימין גלדינג כ"א 5 ק'. — ע"י שלום שכנא בדובֶלן נאספו מאת: חיים גולדרינג 1,22 ר', חוה לאה הורויץ 25 ק', יעקב דולניצר 20 ק', מנדל גולדרינג, אברהם קלמן קַצוב'ץ כ"א 15 ק', צבי יקותיאל פולוצקי 12 ק', שכנא פולוצקי 10 ק'; אחרי נכיון דמי המשלוח נשארו 2,04 ר'. — ניטל אלפרודיץ (ליחובקה) שולחת רובל אחד, החצי ממנו לבית-הספר עפ"י הצעת אוסישקין, והחצי השני לבית המחסה בקישינוב. — חברי האגודה „פרחי ציון" אשר בלוצין (פלך ויטבסק) שולחים 3 ר'.

לחברת „תומכי עניים" בהומל: אליהו מרדכי פינקלשטיין 50 ק'.

בעד התלמידים העניים בארץ ישראל: מַרקל סְמֻרלץ (גרודנה) 16 ק'.

בעד יתומי ראובן אשר ברודם: שלמה ליב גרפינקל (קֶרסטי) 25 ק'.

בעד האוצר הלאומי: ביום הזכרת נשמות נדבו: דורמינק 50 ק', י. גלדברג 25 ק', יחיאל דריננט 75 ק', שרייט 30 ק'.

בעד האוצר הלאומי: לזכר ברית הנשואין של טויבה רבקה בודיש עם שמואל אלטמן אשר היו ביום 26 אוגוסט בעיר קיוב מנדב מר א. סֶרֶבְּרֶני 1 ר'. — בהכנים מר יעקב מאיר הכהן אַלַפִּין (ורשה) את בנו שמעון בבריתו של אברהם אבינו נאסף סך 1,50 ר'. אגדת „צעירות ציון" בעיר קַידַנוב (פלך מינסק) שולחת סך 3 ר' שנאסף בין החברות.

המו"ל: הוצאת „תושיה" בורשה.
העורכים: א. ל. בן־אביגדור וש. ל. גרדון.
כתבת ה„עולם הקטן", „הפדגוג", ו„הנעורים":
Издательство „Тушія", Отдѣленіе „Оламъ Катанъ", Варшава.
Verlag „Tuschijah", Abtheilung „Olam Katan", Warschau.

החתימה לשנת תרס"ד

על העתון השבועי המצויר לבני הנעורים

שנה שלישית. **עולם קטן** **שנה שלישית.**

המו"ל: הוצאת „תושיה" בורשה. העורך: א. ל. בן־אביגדור וש. ל. גרדון.

העתון המצויר האחד בספרותנו בכלל והיחיד ומיוחד לבני הנעורים שלנו בפרט.

שפת ה„עולם קטן" קלה וטבעית והסגנון נאה ומלבב. — ה„עולם קטן" הוא מנוקד כלו.

כל גליון מלבד שהוא נעים לקריאה ומלבב את נפש הקוראים הקטנים והצעירים, הנהו גם מעין חריסטומטיה מצוינה ללמוד שפת עבר. העתון נדפס על ניר יפה ובדפוס מהודר והתמונות מצוינות ביפין וטובן.

מחירו 4 רובל לשנה.

2 רובל לחצי שנה, 1 רובל לרבע שגה.

החותמים בפעם אחת לשנה שלמה מראשית שנת תרס"ד יקבלו בסוף השנה תשורה יפה חנם. דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רובל בעת החתימה ושני הרובל הנותריך בראשית הרבע השני.

בתור הוספה מיוחדת ל„עולם קטן" ירחון פדגוגי בעד ההורים והמורים בשם:

„הפדגוג"

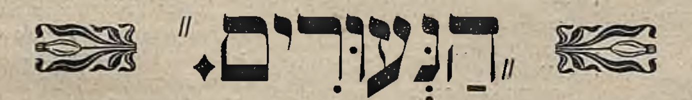
בו יבואו מאמרים בכל מקצעות החנוך וההוראה, החדשות במקצוע החנוך, החנוך העברי ביחוסו אל החנוך הכללי, כרוניקה מעולם ההוראה העברית והמורים העברים, בקרת ספרי הלמוד והקריאה לבני הנעורים.

מחיר „הפדגוג": 3 רובל לשנה, 1.50 רובל לחצי שנה, 75 לרבע שנה. לחותמי „העולם קטן" 2 רובל לשנה 1 רובל לחצי שנה, 50 קאפ. לרבע שנה.

חדשה לקוראינו!!!

עוד לפני שלש שנים, בראשית גשתנו להוצאת ה„עולם קטן", הבטחנו להוציא שני עתונים לבני הנעורים: אחד לילדים ואחד לנערים. אבל אח"כ נוכחנו, כי כל עוד לא בראנו לנו קהל קוראים צעירים הגון — קשה יהיה להוציא את שני העתונים הנזכרים בבת אחת, ונהיה אנוסים להסתפק בעתון אחד, שהיה בעקרו לילדים ושאח"כ השתכלל ויהי לעתון מיוחד לילדים. ועתה הננו שמחים להודיע, כי אחרי שנתחבב ה„עולם קטן" על קוראיו ומצבו התבסס יותר — הגיעה השעה שנוכל להגשים את רעיוננו מכבר ולמלא את אשר הבטחנו בשלמות.

והננו נגשים עתה להוציא בתור הוספה שניה ל„עולם קטן" ירחון מצויר לבני הנעורים, בשם:

בו יבאו: שירים, ספורים, ספרי־מסע, תולדות אנשי שם, מאמרי־מדע פופולריים, ידיעות ומקרי הימים, עם תמונות וציורים שונים. השפה תהיה נוחה והמלות הקשות תהיינה מנקדות, ובמקום הצרך — גם מבארות.

החוברת הראשונה כבר נמצאה תחת מכבש הדפוס.

מחירו לשנה 3 רוב, לחצי שנה 1.50 ר', לרבע שנה 75 קאפ'.

להותמי ה„עולם קטן": 2 רובל לשנה, 1 רובל לחצי שנה, 50 ק' לרבע שנה.

האדריסה:

Verlag „Tuschijah" Warschau. — Издател. „ТУШIЯ", Варшава.

ספרי הנוך ולמוד ומקרא (הוצאת „תושיה"):

1] **אלפא ביתא מצוירת בצבעים** (עפ"י השטה הטבעית) עם 24 ציורים יפים ואותיות הכתיבה. נדפסת על טבלא גדולה להדביק אל הקיר בבה"ס.
מהירה 20 קאפ'. פאר' 2 קאפ'.
מדבקת על ניר עב—30 קאפ'. פאר' 6 ק'.

2] **אלפא ביתא מצוירת בצבעים** (כנ"ל) מטולטלת, ערוכה בקוביות (בגזרי עץ קטנים), בתבת־ניר יפה—ובתוכה לוחות־לדוגמא ערוכות לזה.
מחירה 75 ק'. פאר' 10 קאפ'.

3] **הנ"ל**, בגזרי ניר עב קטנים, בתבת ניר כנ"ל.
מחירה 60 ס'. פאר' 10 ק'.

4] **אלפא ביתא מטולטלת**, ערוכה בקוביות. אותיותיה מדבקות על גזרי עץ קטנים מרבעים (קוביות) עם נקודות מיוחדות, להרכיב מהן מלות ומאמרים—ערוכה בתבת ניר.
מחירה 60 קאפ'. פאר' 20 קאפ'.

5] **הנ"ל**, מדבקת על גזרי ניר עב קטנים, בתבת ניר כנ"ל.
מחירה 50 ק'. פאר' 10 ק'.

6] **אלפא ביתא מצוירת בצבעים** (עפ"י השטה הטבעית), עם 82 ציורים יפים. נדפסת על טבלא גדולה להדביק אל הקיר בבה"ס.
מחירה 25 קאפ'. פאר' 2 קאפ'.
מדבקת על ניר עב—35 ק'. פאר' 8 ס'.

7] **הנ"ל**, במחברת קטנה ונאה, מכורכת במעטפה ציורית (בצבעים) יפה.
מחירה 50 קאפ'. פאר' 10 קאפ'.

8] **אלפא ביתא מצוירת בצבעים** (כנ"ל) מטולטלת, ערוכה בקוביות. ערוכה בתבת ניר גדולה ויפה עם ציור נאה בצבעים ממעל.
מחירה 1 רובל. פאר' 20 פ'.

9] **עברית בלשון עם ועם. למוד הקריאה** למתחילים. י. לוינזון וי. ח. טביוב. I למדברים רוסית, II למדברים זרגון.
מחיר כל מחברת בכריכה 25 ק'. פאר' 4 ק'.

10] **ראשית דעת שפת עבר** (כנ"ל עם ציורים). מ. קרינסקי.
מחירו 30 קאפ', מכ' בבד 40 ק'. פארטא 6 קאפ'.

11] **הקריאה העברית** (למתחילים). י. ב. לבנר.
מחירו 15 קאפ', מכ' בבד 25 קאפ'. פאר' 4 ק'.

12] **בית הספר לתורת הכתיבה העברית**, בחמש מחברות (מאושר מטעה"מ). מ. קרינסקי.
מחיר כל מחברת 7 קאפ'. פארטא 2 קאפ'.

13] **לפי הטף להורות את הילדים** לדבר עברית מבלי עזרת תרגומים. ד. ילין.
ספר המורה, שני חלקים (החלק השני עם לוחות־תמונות).
מחיר כל חלק 75 ק', מכ' בבד 90 ק'. פאר' 10 ק'.
שני החלקים מכ' יחד בבד 1.70. פאר' 14 ק'.

14] **מקרא לפי הטף**, להורות את ילדי ישראל קרא וכתוב ודבר עברית, על פי השטה הטבעית, עברית בעברית, עם ציורים. הנ"ל.
ספר התלמיד, שני חלקים.
מחיר כל חלק 75 קאפ' בכריכה. פאר' 8 ק'.

15] **המכין**. פרוזדור לכל ספרי הלמוד. (מאושר מטעה"מ). י. ח. טביוב.
מחירו 30 ק', מכ בבד 40 ק'. פאר' 6 ק'.

16] **ראשית למודי שפת עבר** (עם תרגום המלות ברוסית ואשכנזית באותיות עבריות). י. גרזובסקי.
מחירו 50 ק', מכ' בבד 65 ק'. פאר' 8 ק'.

17] **גן הילדים**. כריסטומתיה עברית עם תרגום המלים ברוסית ואשכנזית (באותיות עבריות, עם ציורים). ש. ברמן.
מהדורא חדשה מתוקנת.
חלק ראשון מחירו 75 ק', מכ' בבד 90 ק'. פאר' 10 ק'.
חלק שני מחירו 50 ק', מכ' בבד 65 ק'. פאר' 6 ק'.
שני החלקים מכ' יחד בבד 1.45 רובל. פאר' 16 ק'.

18] **בת חיל או תורת אם**, ספר מקרא לבנות ישראל. י. מיוחס.
מחירו 40 ק', מכ' בבד 50 ק'. פאר' 6 ק'.

19] **מדריך הילדים**. מתודה וכריסטומתיה (עם תרגום המלות ברוסית) בב' חלקים (מאושר מטה"מ). ק. ולוצקי.
כל חלק 35 ק', מכ' בבד 50 ק'. פאר' 8 ק'.
שני החלקים מכ' יחד בבד 85 ק'. פאר' 14 ק'.

20] **רע הילדים**. ספר מקרא למתחילים, כלו מנקד, עם „אוצר המלים" בתרגום רוסי (מאושר מטעה"מ). י. ב. לבנר.
מחירו 40 ק', מכ' בבד 50 ק'. פארטא 8 קאפ.

21] **ידידנו**. מועדי ישראל ותפלותיהם עם תרגום המלות ללשון רוסיה (מאושר מטעה"מ). הנ"ל.
מחירו 40 ק', מכ' בבד 50 ס'. פאר' 6 ק'.

22] **מורה הילדים**. מתודה עם תרגום המלות ברוסית ואשכנזית באותיות עבריות (מאושר מטעה"מ). י. ח. טביוב.
מחירו 90 קאפ', מכ' בבד 1.05. פאר' 14 קאפ'.
מפתח (לתרגומי מורה הילדים). הנ"ל.
מחירו 10 ק', מכ' בבד 20 ק'. פאר' 4 ק'.

23] **עדן הילדים**. כריסטומתיה עברית עם תרגום המלות ברוסית, אשכנזית באותיות עבריות, צרפתית ואנגלית. (מאושר מטעה"מ). הנ"ל.
חלק ראשון מחירו 80 קאפ', מכורך בבד 95 כ'. פארטא 10 קאפ'.
חלק שני מחירו 70 ק', מכורך בבד 85 קאפ'. פארטא 8 קאפ'.

24] **אגרון לבני הנעורים**. מכתבים למופת לילדים ולילדות, לנערים ולנערות, עם מלון לכל המלים והמבטאים החמורים. הנ"ל.
מחירו 50 קאפ', מכ' בבד 65 ק', מכ' הדר 75 ק'. פארטא 8 ק'.

25] **בית ספר עברי**. ספר מקרא ולמוד. י. גרזובסקי.
חלק ראשון 25 ק', מכ' בבד 35 ס'. פאר' 4 ק'.
חלק שני 50 ק', מכ' בבד 65 ק'. פאר' 8 ק'.
חלק שלישי 75 ק', מכ' בבד 90 ק'. פאר' 12 ק'.

26] **הדקדוק העברי**. דקדוק קצר למתחילים, מנוקד. ל. שאצקי.
מחירו 40 ק', מכ' בבד 50 ק'. פאר' 6 ק'.

27] **תרגילי הדקדוק העברי** (להקראה ונתוח). הנ"ל.
מחירו 30 ק', מכ' בבד 40 ק'. פאר' 6 ק'.

28] **מחברות לנתוחי־דקדוק** (שלש מחברות). א. י. גוטליב.
מחיר כל מחברת 10 ק'. פאר' 2 ק'.

29] **דקדוק לשון עברית**, מאת שמואל דוד לוצטו (שד"ל), מעבד ע"י אברהם כהנא.
מחירו 50 ק', מכ' בבד 65 ק'. פאר' 8 פ'.

30] **מערכת הפעלים** (ספר שמושי). א. קליינמן.
מחירו 50 ק', מכ' בבד 65 ק'. פאר' 8 ק'.

31] **קצור דברי הימים לעם ישראל** מראשית היותו עד היום הזה (מנוקד). י. גרזובסקי.
מחירו 50 קאפ', מכורך בבד 60 ק', מכורך הדר 70 ק'. פארטא 6 ק'

32] **תולדות עם ישראל** (מנוקד). א. ז. רבינוביץ.
חלק ראשון מחירו 50 ק', מכ' בבד 65 ק'. פאר' 8 ק'.
חלק שני מחירו 55 ק', מכ' בבד 70 ק'. פאר' 8 ק'.
חלק שלישי מהירו 80 קאפ', מכ' בבד 90 קאפ'. פאר' 10 ק'.
כל שלשת החלקים (כל הספר) מכורכים יחד בבד הדר 2,10. פאר' 20 ק'.
נמצא להמכר גם בספרים קטנים: ספר א' ב' ה' כ"א 15 ק'; ספר ג' ד' ו' ז' ח' ט' י' כ"א 20 פ'. פאר' לכל ספר 2 ק'.

33] **למען אחי הקטנים**. שירי ילדים (פורמט גדול). א. ליבושיצקי.
מחירו 60 ק', מכ' פשוט 75 פ', מכ' הדר 85 פ', פארטא 10 ק'; על ניר ריגאל 1 ר', מכ' הדר 1.25. פאר' 12 ק'.

34] **הכנור**. קובץ שירים לילדים ולבני הנעורים, מאת משוררים שונים. ספר ראשון: שירי הטבע. ספר שני: משלים. ספר שלישי: אגדות.
מחיר כל ספר 25 ק', מכ' 35 ק'. פארטא 6 פ'.

35] **פרקי אבות לבני הנעורים** (עם תרגום רוסי והערות ובאורים). א. ליבושיצקי.
מחירו 25 פ', מכ' בבד 35 פ'. פאר' 4 ק'.

36] **בעיר וביער** (משלים), ב"ח. י. שטינברג.
מחיר כל חלק 30 ק', מכ' בבד 40 ק'. פאר' 4 פ'.
שני החלקים ביחד מכורך בבד 80 ק'. פאר' 8 ק'.

37] **שיחות ילדים**. קובץ אגדות מקוריות לילדים (פורמט גדול). מנוקד. הנ"ל.
מחירו 40 ק', מכ' 65 ק'. פארטא 6 קאפ'.

38] **כל אגדות ישראל** (פורמט גדול, מנוקד, מאושר מטעה"מ). י. ב. לבנר.
חלק ראשון מחירו 75 ק', מכ' הדר בבד 1 רובל. פאר' 8 פ'.
חלק שני מחירו 1.05 ר', מכ' בבד 1.65, הדר בבד 1.75. פארטא 16 ק.
שני החלקים מכ' יחד הדר בבד 2.60. פאר' 24 ק.

39] **עולם קטן**. עתון מצויר לבני הנעורים. מהדורא ראשונה.
65 חוברות בחמשה כרכים (13 חוב' בכל כרך).
כל כרך במחיר 1.50 רובל.
כל 26 חוב' מכ' יחד 3 רובל.
כל הקבוצה ביחד מכ' הדר 6 רובל.

40] **לוח־עולם קטן**. קובץ ספרותי ושמושי לבני הנעורים לשנת תרס"ג עם תמונות וציורים.
מחירו 75 קאפ', לחותמי ה„עולם קטן" רק 50 פ'. מכ' בניר 10 ק' (מכ' הדר 25 ק') בעד הכריכה.

41] **ספר החנכה**. מאסף לבני הנעורים עם תמונות וציורים.
מחירו 25 ק', מכ' 40 ק'. פארטא 4 פ'.

42] **פרקי תלמוד**. כריסטומתיה תלמודית למתחילים, עם תרגום המלות התלמודיות ברוסית ואשכנזית (באותיות עבריות). א. ל. ביסקא.
מחירו 40 ק', מכ' בבד 55 ק'. פאר' 6 ק'.

43] **מורה הסגנון ושמוש הלשון העברית** (עם דוגמאות ופרקי שנון רבים לשמוש המעשי, וחלק מיוחד על תורת הנקוד לכל פרטיה). י. ח. טביוב.
מחירו 1 ר', מכ' בבד 1.15. פאר' 14 ק'.

44] **תורת הספרות**. מורה חקי הסגנון הפרוזי והשירי ותורת הספרות לכל חלקיה השונים (עם דוגמאות רבות מכל מקצועות הספרות העברית בכל תקופותיה). ש. ל. גרדון.
מחירו 1 ר', מכ' בבד 1.15. מכ' הדר 1.25 ר'. פאר' 14 ק'.

45] **מבחר הספרות**. אנתולוגיה עברית, מכילה לקוטים נבחרים ממיטב הספרות העברית החדשה בשיר ובפרוזה של משוררינו וסופרינו הגדולים (עם תולדות כל סופר וערכו והערות נחוצות). י. ח. טביוב.
מחירו 90 ק', מכורך בבד הדר 1.15. פאר' 14 ק'.

46] **תולדות היהודים** (הסטורית פופולרית ערוכה לעם ולבני הנעורים). יעקב פרנקל.
מחיר חלק א', ב', ג' 50 ק' כ"א. פאר' 6 ק'; חלקי ד', ה' 75 ק' כ"א. פאר' 10 ק'. בשני כרכים מכ' הדר כל כרך 1.75 ר'. פארטא 20 קאפ'.

47] **מלון של כיס**. מעברית לרוסית ואשכנזית (באותיות עבריות). מלון מלא ושלם לשפה העברית הישנה והחדשה, של התנ"ך, התלמוד והמדרשים ושל הספרות העברית החדשה. י. גרזובסקי וד"ר י. קלוזנר.
מחירו 2.35 רובל, מכ' הדר 2.60. פארטא 20 פ'.

Издательство „ТУШІЯ", Варшава. — Verlag „TUSCHIJAH", Warschau.

Herausgeber u. Eigenthümer: Verlag „Tuschijah". Verantwortlicher Redacteur S. M. Laser. Druck von Josef Fischer in Krakau.